

AIARALDEA **hemen**

**TUBOS REUNIDOS:
ARRAKALA BERRI BAT
ESKUALDEKO INDUSTRIA
EHUNEAN**

PIKETEAK, ERTZAINZA ETA ESKUALDEA ASTINDU DUTEN 301 KALERATZE

Greba eguna egin zuten otsailaren 9an Tubos Reunidoseko langileek, enpresak iragarritako Enplegua Erregulatzeko Espedientea gaitzesteko. Tentsio uneak bizi izan ziren grebalari eta poliziaren artean, zuzendaritzaren erabakia iritsi bitartean. Eta orduan heldu zen kolpea: 301 kaleratze egin nahi ditu multinazionalak.

Testua eta argazkiak **Almar Gutierrez Bidarte**

Aspalditik aditzen ziren danbor hotsak Tubos Reunidosen, baina karta guztiak mahaigainean egon arte beti da zaila kolpearen neurria hartzea. Multinazionalak urtarri-laren 31n iragarri zuten, “enpresaren bideragarritasuna bermatze aldera”, kaleratze kolektiboak gauzatzeko asmoa, bai Amurrión eta baita Trapagaranen ere. Trump administrazioak ezarritako muga-zergei eta urte luzez pilatutako 273 milioi euroko zorrari aurre egin ezinda, “muturreko neurriak hartzea derrigortuta” ikusi du bere burua konpainia tubularrak; beti ere “langileen

bizkar”, enpresa batzordetik behin eta berriz salatu duten moduan.

Otsailaren 9an negozio-zio-mahaian batzartuko ziren zuzendaritza eta sindikatuak, eta orduan emango zuten aditzera kolpearen benetako dimentsioa. Bada, bilera hasi eta gutxira, eta azken urteko galera ekonomikoak argitaratu berritan, Balore Merkatuaren Espainiako Batzordera igorritako komunikatuan eman zuten multinazionalak hotzikara sorrarazten duen zifra: 301 kaleratze.

Greba eguna

Enplegua Erregulatzeko Espedientearen dimentsioa ezagutu aurretik, bi eguneko greba deialdiarekin erantzun zioten Tubos

Reunidoseko langileek multinazionalaren asmoa: otsailaren 9an lehena, enpresak zehaztasun gehiago emango zituen bileraren atarian; hilaren 13an bigarrena, Eusko Jaurlaritzaren aurrean.

Otsailaren 8ko 22:00etan ekin zioten Tubos Reunidoseko langileek 24 orduko lehen lanuzteari. Gaueko txandan erabateko jarraipena izan zuen greba deialdiak, eta hala izan zen hurrengo goizean ere. Asteleheneko lehen ordutik elkartu ziren beharginak Tubos Reunidoseko zubian, pikete informatiboa egiteko asmoz. Dozenaka lagunaren artean oztopatu zuten fabrikako sarrera, eta behargin gutxi batzuk lanera sartzen ahalgindu baziren ere aparteko gertakiririk gabe eman zuten buelta,

“Muturreko neurriak hartzea derrigortuta” ikusi du bere burua konpainia tubularrak; baina beti ere “langileen bizkar”

ordezkari sindikalen argudioak entzun ostean.

Orduak aurrera egin ahala geroz eta jende gehiago batu zen zubiko protestara eta eguna argitzerako ehunka ziren Tubos Reunidoseko zubi gainean elkartutako herritar-rak. Bertako langileak soilik ez, elkartasuna adieraztera bertaratutako herritar ugari ere egin zuten bat Enpresa Batzordeak deitutako mobilizazioarekin, tartean, txalo artean jaso zituzten Maderas de Llodioko grebalariak.

Goizeko piketeari segida emanez, 7:00etan zuen deitua enpresa batzordeak protestako hurrengo mugarria: elkarretaratzea zuzendaritzako kideei “ongi etorria” emateko. Ordu berdinean agertu ziren Ertzaintzako Brigada Mugi-

Argazki kronika

korreko furgoiak, eta poliziaren eta grebalarien arteko lehen tentsio uneak piztu ziren. Poliziak zubitik mugitu nahi izan zuen protesta, "segurtasun arrazoiak" argudiatuta. Aurreko gauean eta goizeko lehen orduan posiblea zena ez omen zen bideragarria zuzendaritzako kideak iristear zirenean. Luze eztabaidatu zuten bi aldeek, eta grebalaria mugituko ez zirela ikusita bultzaka hasi ziren poliziak, langileen haserrearekin. Tentsioak gora gehiegi egitea ez omen zegoen eguneko gidoian, eta langileak tokian geratzeko asmoa zutela ikusirik atzera egin zuten poliziek.

Gauzak horrela zubian batutako ehunka lagun txistu eta oihu artean sartu behar izan ziren zuzendaritzako ordezkariak fabrika barrura. Ordubete beranduago bide berdina hartu zuten Enpresa Batzordeko kideek. Enpresaburuak ez bezala, txalo eta animoen laguntzarekin iritsi ziren azken hauek negoziazio-mahaira.

Iturri sindikalen arabera, 27 dira Trapagaranen kaleratu nahi dituztenak, 274 Amurrion

301 kaleratze

Erraz esaten da. 301 langileren kaleratzea jarri die multinazionalak mahai-gainean sindikatuetakordezkariei. Iturri sindikalen arabera, 27 dira Trapagaranen kaleratu nahi dituztenak, gainerako guztiak Amurrion: 274. Langileen ordezkariak Aiaraidea Komunikabideari azaldu diotenez, enpresaren asmoa honako hau litzake: Altxairutegia gelditzea eta 2027an ixtea, mantenua kanporatzea eta logistika azpikontratitzea.

Tubos Reunidosen zehaztu du faseka egin nahi dituela kaleratze horiek guztiak, "inpaktu soziala txikituz eta modu progresiboan". Izan ere, "hornitzaile lehiakorren bilaketa" abiatu nahi dute aldi berean. Multinazionalak aitortu du ere, ez duela planteatutako neurriak egikaritzeko dirurik, eta hilabete honetan bilatu beharko dute hori. Horretarako aukerak, ordea, urriak dira Tubos Reunidosentzat. Hor dago gakoetako bat.

Izan ere, erakundeek ez diote atea ireki finantziario publikoaren aurrerari. SEPIk 112 milioi euroko maillegua egin zion Tubos Reunidosi 2021ean, eta horrek multinazionalaren zorpetze maila biderkatu du. Zorpetze horri egin dio erreferentzia, besteak beste, Mikel Jauregi Ekonomia Sailburuak. Jauregi ezinbestekotzat jotzen du kapital pribatuaren beharra konpainia laguntzeko eragiketari. Jordi Hereu Espainiako Gobernuaren Ekonomia Ministroak ere behin baino gehiagotan adierazi du Tubos Reunidos laguntzeko prestutasuna, beti ere "ekoizpen gaitasuna eta enplegua bermatzen diren heinean". Gaur gaurkoz multinazionalaren planteamenduak ez ditu, inondik inor, baldintza horiek betetzen.

Argi dagoena da mahaigainean kolpea izan dela otsailaren 9koa, eta ikusteke dago erreazio kate luzearen segida noraino iristen den. Bien bitartean, 301 langileren etorkizuna kinka larrian dago, Aiaraideko enplegu-suntsiketaren zurrumbilo makurra are gehiago elikatuz.

Tubos Reunidos 2008-2026: Desegonkortasun ekonomikoak eta enpleguaren higatzeak markatutako bi hamarkada

Azaroa

Bertan behera geratu zen Condesa eta Tubos Reunidosen artean lortutako akordioa bi enpresak fusionatzeko, "merkatu finantzieroen egoeragatik". Sindikatuek behin baino gehiagotan salatu dute Tubos Reunidosen 170 milioi euroko kreditua eskatu zuela inoiz eman ez zen operazio hori finantzatzeko, eta diru hori gero akziodunen artean banatu zela.

2008

Urtarrila

Hiru sute egon ziren Amurrioko lantegian hilabete berean. 2013an eta 2019an beste bi sute egon ziren lantegian.

Maiatza

Lantegi berria inauguratu zuen Tubos Reunidosen Langraiz Okan, Marubechi-Itochu Tubulars Europe enpresa japoniarrarekin eginiko aliantzaren bidez.

Ekaina

Tubos Reunidosen Amurrioko Inauxa konpainia eta EDAI enpresa saldu zizkion Mubea talde alemaniarrari, 30 milioi euroren truke.

Abuztua

Tubos Reunidosen 19,6 milioi euroren truke erosi zuen Houstonen kokatutako Rotary Drilling Tools enpresa amerikarra.

2016

Martxoa

Greba mugagabea abiatu zuten Tubos Reunidosen Trapagarango lantegian, zuzendaritzak kaleratzeak egin eta lan baldintzak aldatu nahi zituelako. Amurrioko lantegiko beharginek bat egin zuten protestekin.

2018

2012

Apirila

Tubos Reunidosen langileek greba mugagabea abiatu zuten, lan hitzarmenaren negoziazioaren blokeoa salatu eta garai hartako Lan Erreforma fabrikari aplikatu ez zedin. Hamar eguneko greba egin zuten beharginek, eta Ertzaintzak hiru behargin atxilotu, bost indentifikatu eta bat zauritu zituen protestetan. Azkenean, udazkenean, lan hitzarmen berria sinatzea lortu zuten.

2017

Uztaila

Almesa filiala saldu zuen Tubos Reunidosen 2,7 milioi euroren truke.

Iraila

Tubos Reunidosen "lanpostuak suntsitzeko neurriak" aplikatu nahi zituela salatu zuten sindikatuek, multinazionalak pilatutako zorra murrizteko. Langileek protesta zikloa abiatu zuten horren aurka, hainbat mobilizazio eta lanuzterekin.

2021

Uztaila

SEPIk 112 milioi euroko mailegua eman zion Tubos Reunidosi. Multinazionalak bere akziodunen batzarrean eman zuen horren berri, eta zuzendaritzaren soldatak %21,7 igotzea proposatu zuen bilkura berean.

Iraila

Trapagarango altzairutegia eta Iruñeko planta itxi eta bertako azpiegiturak Amurriora ekartzeko asmoa adierazi zuen Tubos Reunidosen.

Erreportajea

Urtarrila

Lanuzteak abiatu zituzten Tubos Reunidosen, 2016tik blokeatuta zegoen lan hitzarmeneko baldintzak hobetu eta soldatak igotzeko. Otsailaren 10ean aurreakordioa lortu zuten LAB, CCOO eta UGT sindikatuek enpresarekin, baina langileen gehiengoa horren aurka lerratu zen. Martxoaren 1ean beste aurreakordio proposamen bat helarazi zuten sindikatu berdinek, eta hori bai onartu zuen beharginen asanbladak.

Otsaila

Amurrioko lantegiko labeetako bat itzali behar izan zuten matxura baten ondorioz, eta hainbat egun behar izan zituzten egoera bideratzeko. Enpresak mehatxatu zuen indarrezko Enplegua Erregulatzeko Espedientea abiatzearekin sindikatuek ez bazuten onartzen lanaldi irregularra ezartzea konponketek iraun bitartean. Erabaki hori hartu beharrak tirabirak sortu zituen sindikatuen artean eta, azkenean, enpresa batzordeko gehiengoak (UGTk, CCOOk eta LABek) negoziatu eta akordioa lortu zuen zuzendaritzarekin.

Maiatza

Langile bat hil zen Tubos Reunidosen, altuera batetik erorita. Pavimprot azpikontrataturako enpresarentzat egiten zuen lan beharginak. 2023an ere beste istripu larri bat izan zuten beste enpresa azpikontratatu bateko langileek.

Urria

Estatu Batuetan 2016an eskuratutako fabrian ekoizteari utzi zion Tubos Reunidosen behinean, Donald Trumpek ezarritako muga-zergengatik.

Urtarrila-otsaila

Kaleratze kolektiboak egiteko asmoa jakinarazi zien zuzendaritzak Amurrio eta Trapagarango langileei. Otsailaren 9an jakinarazi zuen Enplegua Erregulatzeko Espedientearen dimentsioa: 301 kaleratze guztira, horietako 274 Amurrian.

2025

Abendua

Auzitegi Nazionala Tubos Reunidos iker-tzen hasi zen, Leire Diez 'iturgin' sozialistarekin loturak zituen argitzeko. Tubos Reunidosen Enpresa Batzordeak bilera eskatu zion horren harira zuzendaritzari. Bertan, Carlos Lopez de las Heras CEOak ziurtatu zuen enpresa ez dagoela inputatuta Leire Diezen auzian, eta Auzitegi Nazionalak eskatutako dokumentazio guztia entregatu zutela.

Maiatza

Lan hitzarmenaren negoziazioa amaitu zen, langileen gehiengoak CCOO, UGT eta LABek zuzenda-ritzarekin adostutako azken proposamena onartuta. Hala ere, prozesua gorabeheratsua izan zen, otsailean beste bozketa bat egin zelako eta baiezkoa ez zelako gehiengo absolutura heldu.

2026

10 espediente 2009tik

Enplegua Aldi Baterako Erregulatzeko Espedienteek ezaugarritu dute Tubos Reunidosen langileen egunerokoa 2009tik hona. Mota horretako hamar plan ezarri ditu zuzendaritzak denbora tarte horretan, eta COVID-19aren ostean bata bestearen atzetik kateatu ditu ia gehienak, irabaziak izan arren.

Erreportajea

Aiaraldeko ekaitza: hondoratu diren enpleguak eta enbatari eutsi dioten langileak

Azken bost urteetan 500 lanpostu baino gehiago suntsitu dituzte Aiaraldean: Valvospain, Guardian, Talleres Abasolo edota Glavista dira horren adibide. Baina izan dira, kinka larrian egonda ere suntsiketari eutsi dioten lanpostuak, eta horretarako langileen mobilizazioa ezinbestekoa izan da.

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Tubos Reunidoseko zuzendaritzak eman du mahaigainena jarritako Enplegua Erregulatzeko Espedientearen dimentsioaren berri. Multinazionalaren asmoak kinka larrian jarri ditu 301 lanpostu. Zifra handia da. Are handiagoa Garnica konpainiak Maderas de Llodio lantegitik kaleratu nahi dituen 39 beharginak gehituz gero. Orotara, 340 dira Aiaraldean desagertzeko arriskuan dauden enpleguak.

Tamalez, ohiko albistea bilakatu da enplegu suntsiketa gurean. Ez da atzerabegirako ariketa handirik egin behar, nahikoa da azken bost urtetako datuei erreparatzea. Guztira, 515 lanpostu galdu ditu eskualdeak 2021etik gaurdaino. Valvospain, Talleres Abasolo, Glavista eta Guardianek osatzen dute zerrenda hori, albistegieta-raitisi diren kasuak, alegia. Enpleguaren argazkia xehetasunez aztertuz gero, litekeena da desagertutako lanpostu gehiagorekin topo egitea.

Sortu diren lanpostuak

Aztergai dugun denbora tarte honetan (2021-2026), lanpostuak sortu direnik ezin ukatu. Edonola ere enplegu sorreraren ko-

puruak nekez estali dezake suntsiketak utzitako zuloa. 2025ean ateak ireki zituen Murgako SteelPhalt enpresa da lanpostu berrien adibiderik argiena, eta guztira 15 dira bertan lanean ari diren pertsonak. Emaizta ekonomiko baikorrak dituzten enpresek ere kontratazioak egin dituzte azken urteetan. Kontratazio berri hauek, ordea, behin-behineko lanpostuak izaten dira sindikatuak salatu dutenez.

Langileen mobilizazioa giltzarri

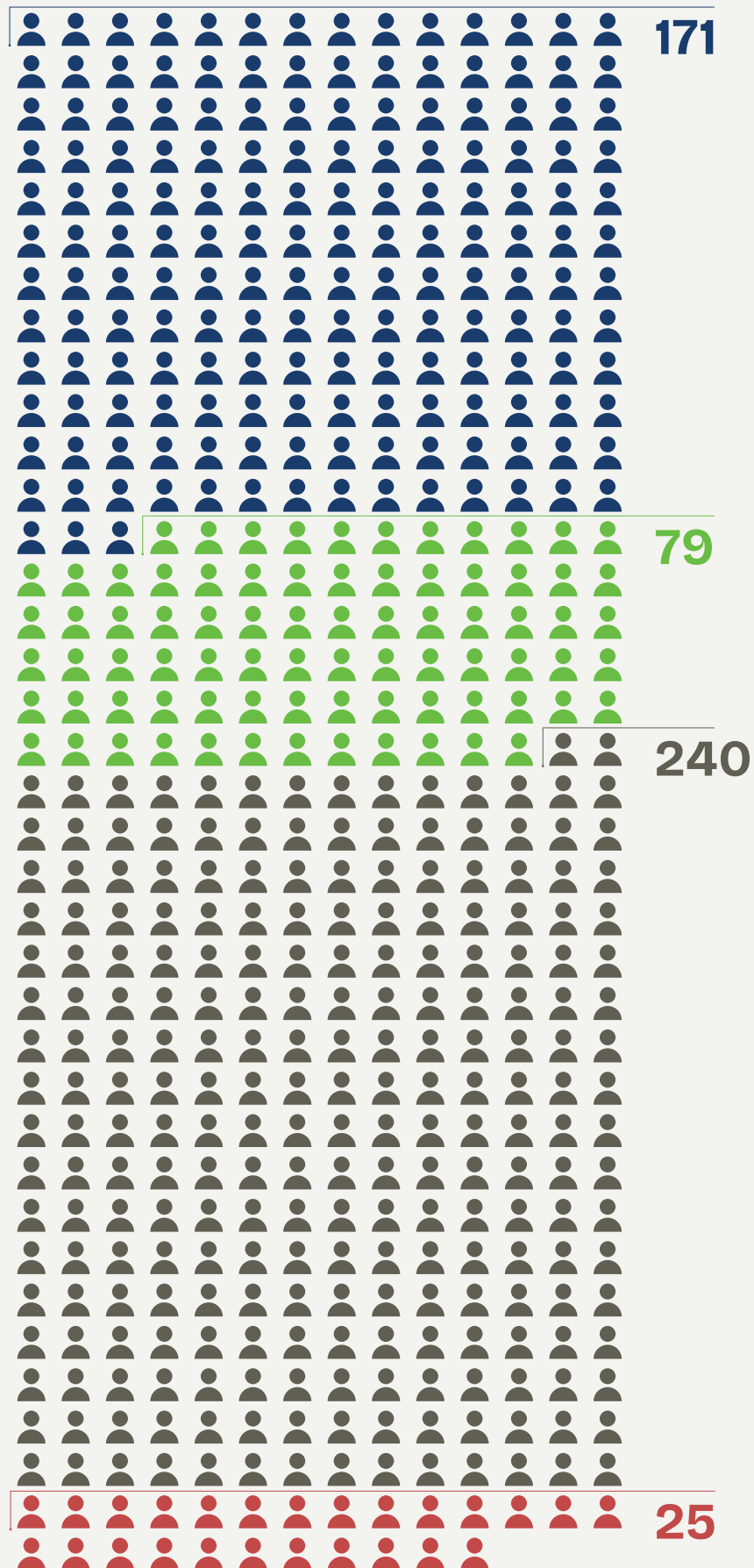
Bost urte hauetan izan dira galbidea hartu arren, salbatu diren lanpostu ugari ere. Kasu guztietan langileen mobilizazioa giltzarri izan da enplegua mantentzeko. Kasurik ezagunena 2021ean Tubacexeko beharginek abiatutako greba mugagabea izan zen. Zuzendaritzak 129 kaleratze egin nahi zituen, baina bertan behera geratu ziren 236 eguneko lanuztearen ondotik.

Orozkoko Madres Mercedarias egoitzako edota Suberperriak-BM supermerkatuetako borroak, langileen mobilizazioari esker mantendu diren enpleguen adibide dira ere.

Maderas de Llodio eta Tubos Reunidoseko langileek dagokie orain eskualdeko enpleguaren defentsan lerratzea, suntsitutako lanpostuen zifra gizendu ez dadin.

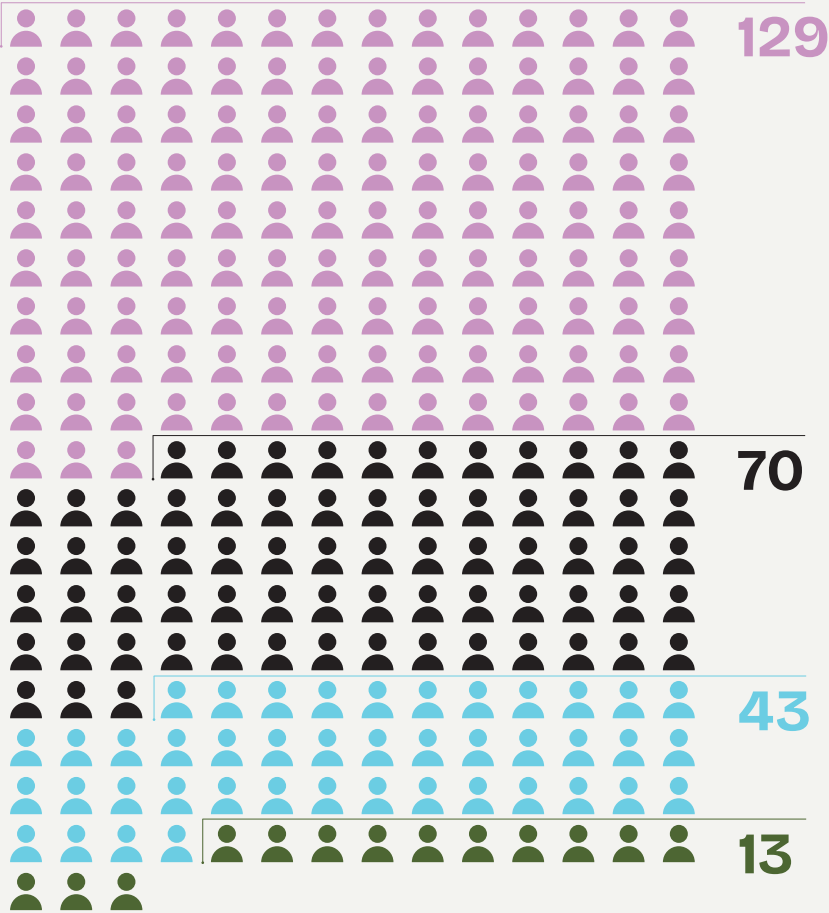
515

Suntsitu diren lanpostuak

Erreportajea

255 Salbatu direnak

Guardian
171 pertsona kaleratu eta Laudioko fabrika historikoa itxi zuten 2025 hasieran.

Valvospain
79 kaleratze egon ziren 2021ean eta fabrika itxi zuten.

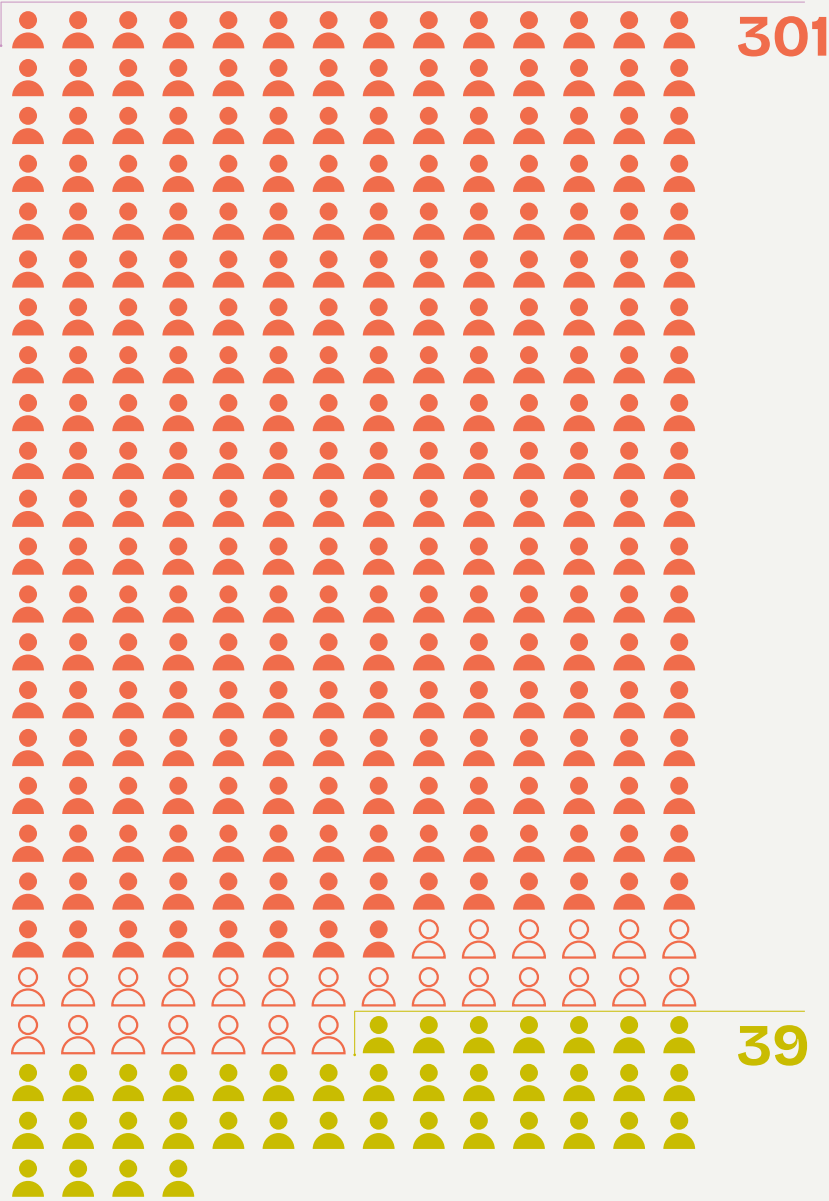
Autoglas-Glavista
Fabrika itxi eta 240 langile kaleratu zituzten 2024an, Guardianek Parter Capitali saldu eta lau urtera.

Talleres Abasolo
25 pertsona kaleratu zituzten 2023an, tailerraren zati bat beste enpresak batek hartu zuen arren gerora.

Tubacex
129 kaleratze planteatu zituen zuzendaritzak baina bertan behera geratu ziren 236 eguneko grebaren ostean.

Superberriak
Aiaraldeko dendak itxi 70 pertsona kaleratuko zituzten. Langileek greba mugagabera jo zuten eta azkenean BM supermerkatu kateak hartu zituen saltokiak bere gain.

340 Arriskuan daudenak

Madres Mercedarias
Orozkoko zentroa ixtea eta 43 pertsona kaleratzea planteatu zuen zuzendaritzak baina, hainbat mobilizazioaren ostean, Aita Menni Fundazioak hartu zuen egoitzaren ardura.

Aiala Vidrio
Enpresak 13 langile kanporatzea planteatu zuen, baina atzera egin zuen handik gutxira, langileek grebekin erantzun zutenean.

Tubos Reunidos
301 kaleratze, 274 Amurrion.

Maderas de Llodio
39 kaleratze.

Herriz herri

Laudio

Eusko Jaurlaritzak alokairuko 93 etxebizitza eraikiko ditu Laudion,

Laudioko Udalak lagatu dituen bi lursailetan egingo dituzte eraikinak eta 14,7 milioi euroko inbertsioa aurreikusi dute, gero Alokabidek kudeatu ditzan. Maiatzean hasiko dira lanak eta 2028n eta 2029an izango dira entregak.

Testua

Aitor Aspuru Saez

Jaurlaritzak maiatzean hasiko du Laudion alokairuko babes ofizialeko 93 etxebizitzaren eraikuntza. Zehazki, Zumalakarregi hiribideko 55 eta 57. zenbakietan eta Goikoplaza kaleko 10. zenbakian egingo dira eta Alokabidek kudeatuko ditu.

Eusko Jaurlaritzak azaldu du ekimena erakundeen elkarlanaren emaitza izan dela, 14,7 milioi euroko inbertsioa Laudion Udarak doan lagatako orubeetan izango baita.

babes ofizialeko lehen 29 etxebizitzak 2028ko erdialderako entregatzea aurreikusi dute eta beste 64 etxebizitzak, aldiz, 2029ko hasiera alderako, eraikuntza-lanak amaitu eta dagozkien administrazio-tramiteak bete ondoren.

Alokabidek kudeatuko ditu higiezinak eta Denis Itxaso Sailburuak azaldu du Laudion egoera honako hau dela: "835 bizikidetzak-unitate daude Etxebiden inskribatuta, eta horietako 678k alokairu-araubideko etxebizitza eskatu dute. Horietako 392k araubide orokorreko babes ofizialeko alokairuko etxebizitza eskuratzeko baldintza ekonomikoak betetzen dituzte, 9.000 eta 46.463,29 euro bitarteko urteko diru-sarrerak dituzte-eta".

Halaber, Itxasok argitu du zenbait azpiegitura tokiko erakundearen esku geratuko direla: "AR-2 partzelan eraikitako lokalak Udalarari doan lagako zaizkio, gizarte-zuzkidura gisa erabil ditzan. Gainera, akordioak hiru etxebizitza ere erreserbatzeko aukera aintzat hartzen du, hirigintza-jarduketek eraginpean hartu dituzten edo premia bereziak dituzten pertsonen adjudikatzeko".

64 etxebizitzako proiektua

Babes ofizialeko alokairuko 64 etxebizitzaren kokapena Zuma-

Laudion eraikiko dituzten etxebizitza berrien kokapena. [Irekia.eus](https://www.irekia.eus)

lakarregi hiribideko 55 eta 57. zenbakietan dagoen Goikoplaza esparruko AR-2 partzela da. Behin-behineko aparkaleku batego okupatzen du orube hori gaur egun.

Construcciones Olabarrik egingo duen eraikinak bi soto, beheko solairua eta zortzi altuera izango ditu. Blokeak, gainera, bi komunikazio-nukleo eta espazio komun zabalak izango ditu. Ekimenak logela bateko 16 etxebizitza, bi logelako 43 etxebizitza (horietako hiru egokituak) eta hiru logelako bost etxebizitza izango ditu.

Bi bloke eraikitzea aurreikusi dute, 64 etxebizitzakoa bata eta 29koa bestea

Eraikuntzaren eta energiaren ikuspuntutik, prestazio handiko isolamenduak, panel fotovoltaikoak eta berokuntza elektriko efizientea izango ditu, eta elementu industrializatuak fatxada eta bainugeletan. Proiektuaren aurrekontua 8,8 milioi eurokoa da.

29 etxebizitza gehiago

Horrez gain, beste 29 etxebizitza egingo dituzte Goikoplaza kaleko 10. zenbakian. i2G Apraiz Marchal Barberena Arquitectos SLk idatzi du proiektua eta BY-CAM Servicios Edificios e Infraestructuras SAlk egikaritzeko

du, 5,17 milioi euroko inbertsioa eginda.

Etxebizitzetarako sarbidea beheko solairu altxatu batetik egingo da, arrapala eta eskaile-ra bidez, eta eraikina L baten modura garatuko dute, sotoko solairurik gabe.

Logela bateko lau etxebizitza, bi logelako 22 etxebizitza (horietako bi egokituak) eta hiru logelako hiru etxebizitza izango ditu. Etxebizitza guztiek izango dituzte aireztapen gurutzatua eta eguzkiaren aprobetxamendua ahalbidetzen dituzten orientazioak.

Laudio

Laudioko udalekuen kudeaketa kritikatu du EAJk eta EH Bilduk erantzun du gardentasunez egin dutela

Begirale guztiek kobratu dute, enpresaren esanetan. [Aiaraaldea.eus](#)

Testua
Aitor Aspuru Saez

Laudioko EAJk oharra zabaldu du herriko azken udalekuen kontratazio eredua kritikatzeko. "Horien kostua 60.000 eurotik gorakoa izan zen, eta zatikako hainbat fakturaren bidez ordaindu zen. Faktura horietako batzuk kontratu txikietarako ezarritako 15.000 euroko legezko muga baino askoz handiagoak dira. Udal kontu-hartzailearen txostenak berak jasotzen duen bezala, praktika horrek Sektore Publikoko Kontratuen Legea urratzen du berariaz, kontratuak zatitzea debekatzen baitu dagozkion esleipen-prozedurak saihesteko helburuarekin. Era berean, EAJ-PNVk gogorazi du udal kontu-hartzaileak eragozpena eman zuela, eta argi adierazi zuela ezin dela kontratu bat zatitu haren zenbatekoa artifizialki murrizteko", zabaldu dute prentsa ohar bidez.

Oposizio taldeak azpimarratu du hori egiteko salbuespen egoeretarako erreserbatuta dauden formulak erabili zituela udal gobernu taldeak eta kontratu horietako batzuk aldez aurreko esleipenik gabe eta da-

gokion teknikariaren txostenik gabe izapidetu zirela. Jeltzaleen aburuz, horrek erakusten du EH Bilduk aurreikuspenik gabe lan egin zuela.

Halaber, Ander Añibarro bozeramaile duen taldeak leporatu dio udal gobernu taldeari gardentasun falta informazioa partekatze orduan, eta erantzunikun politikoak ere eskatu ditu.

EH Bilduren erantzuna

Aiaraaldea Komunikabidea udal gobernu taldearekin jarri da harremanetan eta honek aipatu du udalekuen kontratazio prozeduran erabat gardenak izan direla: "Lehen Kultura Sailak kudeatzen zuen eta iaz Kohe-sio Sozialaren esku geratu zen. Aldaketa hori egin bitartean, denbora gabe geratu ginen esleipena ateratzeko eta beste modu honetan egin genuen, baina alderdi orori azaldu genion eta behin-behineko neurria izan zen. Alegia, aurreko esleipen bidez kontratatutako dugu".

Halaber, Komunikabideak kontratatutako enpresarekin ere hitz egin du eta honek bakarrik nabarmendu nahi izan du begirale guztiek kobratu dutela egindako lana.

Boluntarioz osatutako erreskate taldea sortzeko urratsak egiten ari dira Laudion

Bitartekoak Udalaren, Gurutze Gorriaren edota Babes Zibilaren mesedera jarriko dituzte. [Aiaraaldea.eus](#)

Testua
Aitor Aspuru Saez

Mendian erreskateak egiteko boluntario taldea sortzeko asmoarekin aurrera jarraitzen dute Laudion. Izan ere, urtarri-leko azken astean bilera deitu zuten eta hainbat lagun batu ziren ekimenera.

Batzar horretan adostu zuten elkarte legeztatzea eta WhatsApp taldea sortzea bien bitartean koordinatzeko.

Berez, 4x4 ibilgailuak dituzten

4x4 ibilgailuak dituzten herritarrek osatu dute taldea

herritarrek osatu dute taldea eta euren helburua da bitarteko horiek Udalaren, Gurutze Gorriaren edota Babes Zibilaren mesedera egotea mendian larrialdirik gertatuz gero.

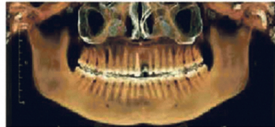
Ekimenaren bultzatzaileek azpimarratu dute Adamuzen gertatutako tren istripuan quada zuen lagun batek zauritu ugari erreskatatu zituela eta hori adibide bat dela eurentzat: "Gure ibilgileekin heldu gintezke ambulantiak heldu ezin diren tokietara".

YANDIOLA
HORTZ KLINIKA LAUDIO

80 urte zurekin

PADI PROGRAMA

INPLANTEAK

3D ERRADIOGRAFIAK

Mediku zentroa RPS: 314/18
Karmen Kalea 13, behe LAUDIO (Araba) 946 723 100

Herriz herri

Orozko

Artiachek dirutza ordaindu beharko die Orozkoko hainbat langileri

Soldaten %15 zor zien Artiachek hainbat langileri. [Aiaraaldea.eus](https://aiaraldea.eus)

Testua
Aitor Aspuru Saez

Madrilgo Auzitegi Gorenak Artiachen helegitea baztertu eta gero, erabaki irmoa da Orozkoko langileek exijitu ahal diotela enpresari euren soldataren %15 ordainketzea. Izan ere, epaileek arrazoia eman diote Jagoba Luengas abokatuari, hiru langileen izenean aurkeztutako salaketetan. Letraduak frogatu du konpainiak hiru biurteko sor dizkiela aipatutako behaginei eta Bilboko arlo sozialeko epaitegiak, Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiak eta Madrilgo Auzitegi Gorenak bat egin dute aldarrikapenarekin.

Berez, langileek hiru bosturteko ordainak jaso zituzten soilik, hau da, soldataren %10, eta Artiachek beste %15 zor zien hiru biurteko betetzeagatik (%5eko saria biurteko bakoitzeko).

Oro har, lantegian jende orok ulertzen zuen biurtekoak kobratzea eta bosturtekoak kobratzea ez zela bateragarria, baina abokatuak erakutsi du ez zela lan hitzarmenaren interpretazio legal zuzena eta biak metatu daitezkeela.

Biurtekoak eta bosturtekoak

Berez, Jagoba Luengasek lan hitzarmenaren erredakzioari erreparatu arte, inori ez zitzaion bururatu biurtekoak eta bosturtekoak aldi berean kobratu ahal zirela. Hau da, langileek zein sindikatuak uste zuten bata jasota ezin zela bestea eskuratu. Ordea, letratuak kontrakoa frogatu du.

Enpresak ordaindu beharko dituen diru kopuruak ez dira makalak. Esaterako, langile batekin 4.264,71 euroko zorra dauka eta beste batekin 2.796,24 eurokoa. Sindikatuak nabarmendu dutenez, langile gehienek betetzen dituzte ordainketak jasotzeko baldintzak.

Sindikatuaren eskaera

Aiaraldea Komunikabidea Artiachen LAB sindikatuko ordezkari batekin jarri da harremanetan eta honek aipatu dio langile erakundeek jadanik eskatu diotela biurteko atzeratuen ordainketa konpainiari. Momentuz ez dakite nola bideratu beharko duten hori, baina argi dute dirua eskuratu nahi dutela.

Halaber, sindikatuak azpimarratu du arazoa enpresak berak sortu duela: "Epaia hau ez litzatekeen inoiz gertatutako Artiachek aurretik gauzak ondo egin izan baliu. Izan ere, trabak eta arazoak jarri ditu antzinasuna ordaintzeko, ez baitzuen onartu nahi aldi baterako enpresen bitartez egindako kontratuak urte guztiak zenbatzerako orduan. Sindikatuok eraman behar izan genuen epaitegira hori eta afiliatuak ez zeudenek Jagoba Luengasen eskutik egin zituzten salaketak. Abokatuak irakurri zuen lan hitzarmena eta ikusi zuen biurtekoak kobratzeko aukera zegoela".

Sindikatuak, halaber, erantsi du zorra Artiachen ardura dela eta espero dutela ez saiatzea langileen eskubideak murrizten lan hitzarmen berrian.

Amurrio

Lukene Trujillanok crowdfundingaren dirua itzuliko du, osasungintza publikoan tratamendua jasotzeko aukera sortu baitzaio

Lukene Trujillano amurrioarra artxibo irudi batean. [Aiaraaldea.eus](https://aiaraldea.eus)

Testua
Aitor Aspuru Saez

Urte hasieran jakinarazizuen Lukene Trujillano txirrindulari amurrioarrak crowdfundinga abiatu zuela bere osasun arazoei aurre egiteko. Izan ere, gazteak uste du arteria ilia koaren endofibrosia duela, eta diagnostikoa zein ebakuntza izatera Belgikara jo behar zuen otsailean.

Zorionez, egoera guztiz irauli da azken asteetan. Osasungintza publikoak Logroñoeko mediku aditu batera bideratu zuen, baina hiru hilabetez bere kasuak ez zuen aurrera egin. Ordea, azken asteetan Errioxan prozedurak bizkortu dituzte. "Kirofanoan egin dizkidate probak berresteko arterian kalteak daudela eta ebakuntza aurreko probak egiteko ere deitu didate hurrengo astearterako. Hiru hilabetetan ez dut inongo berririk izan, baina orain hori aldatu da".

Txirrindulari amurrioarrak elkartasun diru bilketa abiatu zuen bere osasun arazoak tratatzeko atzerrian

Gauzak horrela, Trujillanok erabaki zaila hartu behar izan du. Edo osasungintza publikoaren bidea hartzea edo Belgikara joatea, non duela hilabete bat hartu zuen hitzordua tratamendua jasotzeko.

Azkenean, amurrioarrari iruditu zaio koherenteena dela crowdfundingean bildutako dirua itzultzea eta osasun sistema publikoaren alde egitea. "Dirua jarri duen jende guztia rekin oso eskertuta nago eta litekeena da Belgikan apur bat aurreratuagoak egotea, baina uste dut aukerarik zentzudunena dela osasungintza publikoarena".

Buruhaustea izan bada ere, gazteak ez du uste crowdfundinga abiatzea denbora galtzea izan denik. Izan ere, arteria ilia koaren endofibrosia zer den ikusarazteko balio izan du eta, bide batez, mahai gainean jarri du ez dela soilik kirolari profesionali eragiten dien gaitz arriskutsua.

Herriz herri

Amurrio

Euskal destilategien elkarteak sortu dute, Destilerias Acha eta Licores Barañano tokiko enpresen parte hartzearekin

Gure Ardoak ekimenaren bigarren edizioan egin zuten elkartearen aurkezpena. Aiaraldea.eus

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Basque Edariak elkarteak batu dituzte indarrak Hego Euskal Herriko zenbait destilategik, tokian toki ekoizten diren "destilatuak, likoreak eta hartzituak bultzatzeko eta balioan jartzeko, eta dau-den enpresen artean lankidetzan aritzeko beren merkatuaren hazkuntzean". Lau destilazio-enpresek bultzatu dute ekimena, eta tartean dira Licores Barañano eta Destilerias Acha Amurrioko ekoizleak. Eskualdeko biki konpainia horiekin batera arituko dira Basque Moonshiners eta Doniene Gorronzona destilategiak.

Iragan urtarrilaren 26an egin zuten elkartearen aurkezpena, Euskalduna Jauregian ospatu zen Gure Ardoak ekimenaren bigarren edizioan. Bittor Oroz Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza, Arrantza eta Elikagaien Politikako sailburuordeak parte hartu zuen aurkezpen ekitaldian. Izan ere, Jaurlaritzak Euskal Autonomia Erkidegoko edariak sustatzeko sortutako Ardoa Basque Wine Office bulegoak elkarte berria babestuko du. "Hemendik

Lau destilategik indarrak batu eta Basque Edariak elkarteak sortu berri dute, **tokiko destilatu eta likoreak "balioan jarri eta artisau-ekoizpena sustatzeko"**

aurrera ardoa, sagardoa, txakolina eta artisau-garagardoaz gain, Euskadin egiten diren bereizgarri eta kalitatezko edari destilatuak koordinatuko dituzte", azaldu zuen sailburuordeak.

"Artisau-ekoizpena, bertako lehengaiaren aldeko apustua eta ekoiztutako edarien berezko kalitatea" dira Basque Edariak elkartearen balio bereizgarriak, sustatzaileren hitzetan. Behin elkarteak sortuta, helburu bikoitz batekin ekingo diote lanari: mota honetako edariak ezagutaraztea eta bereizgarri egingo dituzten kalitate-estandarrek ezartzea.

Tradizio handiko destilategiak

Aiaraldean erreferentziatzeko destilategiak dira Destilerias Acha eta Licores Barañano. Lehena 1831. urtean sortu zuten Bilbon, eta 1880tik dago finkatuta lantegia Amurrian. Bertan ekoizten da Karpylaranjalkore ezaguna, besteak beste. Licores Barañano enpresa familiarra da, aldiz, lau belaunaldi darama destilatuak sortzen. XIX. mendean ekin zioten negozioari eta gaur egun sona handiko edariak ekoizten dituzte bertan.

Behin epaileek argi utzi dutela alderdiak legea bete duela, Eusko Alkartasunako idazkari nagusi izateari utziko dio Eba Blancok

EH Bilduko legebiltzarkidea da amurriarra. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Eba Blanco Eusko Alkartasunako idazkari nagusiak bukatutzat eman du sei urteko sufrikarioa. Izan ere, 2019an Maiorga Ramirezek eta beste alderdikide batzuek zuzendaritza salatu zuten, argudiatuta araudia eta legea urratu zuela.

Sei urteko ibilbidearen ondoren, Gasteizko epaileek adierazi dute Eusko Alkartasunak bere arauak eta legea ere bete zuela eta Ramirezek eta beste kideek ez dute helegiterik jartzeko aukerarik.

Eba Blancok azaldu du urte hauek oso gogorrak izan direla eta jazarpenaren eta irainen biktima izan dela, eta kasua baliatu izan dutela Earen zilegitasuna kolokan jartzeko: "Sare sozialetan botatako irain pertsonalek, bai izen eta abizenekin, bai trol kontu bortitzekin, ez dute agerraldi honen denbora askorik merezi, baina izan dira eta asko. (...) Lanean jazarri naute. Burofaxak bidali diz-

kidate bertara. Sare sozialetan niri zuzendutako mezu bakoitza, lan egiten dudako erakundearen sare ofizialak etiketatuz argitaratu da. Matxista deitu didate, daukadan kargua ez nuela merezi. Legebiltzarreko egoitzaren aurrean 'escrache' bat egin didate. Jarraitu neza-ke eta ez bukatu. Pertsona mina egitera joan dira. Niri eta hainbat alderdikideei. Alderdiari eta EH Bilduri ere min egin zaiolako nahita".

Hautagaitzarik ez

Ibilbide luze hori idazkaritza nagusian bizi izan ondoren, eta behin argi utzita Earen zuzendaritzak ez zuela legez kontrako inolako jarduerarik izan, Eba Blancok aurreratu du hurrengo kongresuan (aurten izango dena) ez dela hautagai izango kargua berritzeko.

Horrek ez du esan nahi politikatik urrundu denik. Izan ere, EH Bilduko legebiltzarkidea eta Legebiltzarreko Mahai-ko Presidenteorde bigarrena da amurriarra.

Herriz herri

Artziniega

Alde Zaharreko trafiko ordenantzak eztabaida piztu du

EH Bilduk argudiatu du merkatarien arazoak entzun eta aintzat hartu dituela 30 minutuko tartea emanda ordutegitik kanpo Alde Zaharrean sartzeko. EAJk eta AEMEk uste dute ez dela herritarren ahotsa entzun.

Artziniegako Alde Zaharrean eragingo du araudi berriak. Aiaraldea.eus

Testua
Altor Aspuru Saez

Artziniegako udalbatzak onartu du Alde Zaharreko trafiko ordenantza berria EH Bilduren aldeko bozekin eta EAJko kontrakoekin. Araudiak aldaketak ekarriko ditu eta udal gobernu taldeak azpimarratu du garrantzitsuenak izango direla matrikulen irakurketa bidezko kontrol sistema ezarriko dela, Udalak hartuko duela bere gain isunak jartzea (nahiz eta Ertzaintzak ere zuzenean ezarri ahalko dituen) eta eztabaida gehien sortu duen neurria: 15:30ean trafikoa murriztuko dela Alde Zaharrean.

Berez, baimenduak ez dauden ibilgailuak ordu erdiz soilik sartu ahalko dira guene horretan. Horrekin udal gobernu taldeak uste du erantzun zaiola merkatariek egindako eskaerari. Izan ere, EH Bilduk aipatu du bi bile-

ra egin zirela merkataria eta herritarrekin euren proposamenak jasotzeko eta horiek kontuan hartu dituztela.

"15:30etatik 19:00etara 30 minutuko 'leiho bat irekitzea' proposatu zen, baimendu gabeko edozein ibilgailu hirigunera sar dadin erostetak edo izapideak *in situ* egiteko, egunean behin. Horrela, baimena ez duten ibilgailuak dituzten bezeroek arratsaldeko ordutegi horretan erostetak edo kudeaketak egin ahal izateko saltokiek egindako eskaerari erantzuten genion, sartu eta irten arteko ordu erdiko gehieneko denborarekin, eta inolako arrazoirik gabe ibilgailuak sartzeko saihestuz edo baimendu gabeko ibilgailuak ordu luzez aparkatzea ekidituz, espaloia kasu. Eta hala jakinarazi genion AEMeri, arratsaldeko ordutegian erosteko premia horri irtenbidea ematen zitzaiola ulertuta. Eta hala uste dugu", azaldu dute.

AEME desados

Edonola ere, Artziniegako Enpresa eta Merkataritza Elkarteak ez du iritzi bera eta euren aburuz, ordenantza berria kaltegarria da bere jarduerarako eta ez dute euren ahotsa entzun.

"Herriko kontsumo-ohiturak, neurri handi batean, ibilgailu pribatuan iristeko aukeraren menpe daude, bereziki inguruko udalerrietatik datozen bezeroen kasuan. Sarbide hori mugatzeak zuzenean Alde Zaharreko merkataritza itotzea dakar", salatu du elkarteak.

Gainera, euren ustez, tratu-desberdintasun larria ezartzen du araudiak: kanpoko etxez etxeko banatzaileek (Amazon, Seur, DHL...) ordutegi-murrizketarik gabe sartzeko aukera duten bitartean, tokiko merkataria eta ostalariei zigorrak ezartzen zaizkie.

Gauzak horrela, AEMEk jakinarazi du sentsibilizazio soziale-

ko kanpainak abiaraziko dituela, tokiko merkataritzaren aurkako eraso zuzena dela uste duen hau salatzeko eta udalerriko errealtate ekonomiko eta soziala kontuan hartuko duen trafikoaren araudi bat eskatzeko.

Oposizio taldeak ere oharra zabaldu du ordenantza kritikatzeko eta udal gobernu taldeari bereziki leporatu dio entzungor egin izana. "EAJ-PNVk gogorarazi du Udalak ekarpenak jasotzeko bi bilera deitu zituela, bata tokiko merkataritzarekin eta beste herritarrei irekia, eta horietan desadostasuna orokorra izan zela", aipatu dute.

Hortaz, EAJk bat egin du, Artziniegako Enpresa eta Merkataritza Elkarteak adierazitako kezkekin, ordenantza honek alde zaharreko merkataritzari eta ostalaritzari eragingo dien kalte larria salatu baitu. Talde jeltzaileak azpimarratu duenez, sartzeko ordutegiak murriztailegiak

dira eta ez datoz bat Artziniegako errealtatearekin. Izan ere, kontsumo ohiturak, neurri handi batean, ibilgailu pribatuan irisgarritasunaren mende daude, inguruko udalerrietatik datozen pertsonen esku, batez ere.

Halaber, hirigune historikoan etxebizitza bakoitzeko bi ibilgailu baimentzea zalantzan jarri dute jeltzaileek, ez badago benetakako aparkaleku-konponbiderik, eta horrek konpondu nahi direnak baino arazo gehiago sortzen dituelako, euren iritziz.

"Herri osoari eragiten dion ordenantza baten aurrean gaudela, ez bakarrik hirigune historikoan bizi direnei. EAJ-PNVtik herritarren ondoan egongo gara eta trafikoaren erregulazio bidezkoagoa, errealistagoa eta adostuagoa defendatzeko bultzatzen diren ekintza guztietara joko dugu", iragarri du Encina Castresana bozeramaile jeltzaileak.

Aiaraldea

32.207,08 euroko kalte ordaina jasoko du aiaraldear batek Amiantoaren Konpentsazio Funtsaren bitartez

Amiantoaren eragina salatzen egindako mobilizazio baten irudia. [Aiaraldea.eus](#)

Aiara

Jaietako pregoilaria emakumea izango da aurten eta herritarrek hautatuko dute

Aiara Dantza Taldea 2023an izan zen pregoilari. [Aiaraldea.eus](#)

Testua
Aitor Aspuru Saez

Aiarako Udalak jakinarazi du herritarren parte hartzearen bitartez hautatuko dutela aurten San Prudentzio jaietako pregoilaria. Hori bai, berdintasunari bultzada emateko, aurten emakume baten lana eta ekarpenak aitortu nahi dituzte pregoiaren irakurketan.

Aiararrekmartxoaren 6ra arte izango dute epea zabalik iradokizunak egiteko. Horretarako bide ezberdinak ireki dituzte. Alde batetik, udaletxera deitu daiteke (945 39 90 00) edo zuzenean Arespalditza eta Luiandoko udal bulegoetara bertaratu presentzialki. Izen-abizenekin batera, toki-

ko erakundeak eskatu du, bide batez, pertsona horren hautaketarako arrazoiak azaltzeko. Halaber, Udalak gogoratu du pregoilariaren ardura banatzeko orduan emakume bati zein gizarte-, kultura- edo kirol-talderen bati eskaini ahal zaiola. Berez, azken urteetako pregoilarietara errepikatuta, azken Enrike Arberas biologoa izan da eta aurretik Aiara Dantza Taldeak izan zuen ohorea. Kasu horretan emakume aiarar batek hartu zuen hitza nagusiki. 2023an Iker Larrazabal pilotariak jaso zuen jaietako emateko arduraren eta pandemia aurretik irakurketa Kexaako bola taldeak egin zuen, ordezkaritza mistoarekin, gainera.

Testua
Aitor Aspuru Saez

Irailean indarrean jarritako Amiantoaren Konpentsazio Funtsak bere lehen fruitua utzi du eskualdean. Izan ere, Jagoba Luegas abokatuak jakinarazi dio Aiaraaldeko Komunikabideari tokiko langile ohi batek 32.207,08 euroko kalte ordaina jasoko duela. Bere ustez, inguruko lehen kasua da honako hau.

Gizarte Segurantzak urtarrilaren 15ean onartu zuen ordainketa bakarra egingo ziola, beharginak azaroan eskaera aurkeztu eta gero. Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak adierazi dio langileari funtsaren oinarrietan jasotakoa ordainduko diola.

Hain zuzen, ekainean Ministrotuen Kontseiluak onartutako dekretu erreala hainbat kalte ordain zehaztu zituen garatutako lan gaitasunaren arabera.

Aiaraldearraren kasuan asbestosia da bere gaitz profesionala, bainalaringeko minbizirako 48.310,62 euro dira, birikien minbizirako 64.414,16 euro eta mesoteliomaren kasuan 96.621,24 euro jaso behar ditu amiantoaren biktimak.

Aipatu beharra dago Aiaraaldeko industrian oso material erabilia zela amiantoa, bereziki siderurgiako labeetan eta hainbat lagun kaltetu zituela horrek, bai beharginak eta baita euren senideak ere.

KOMUNIKAKA

Komunikazio agentzia integrala

Diseinu grafikoa Ikus-entzunezkoak Sare sozialak

Publizitate agentzia Erakunde komunikazioa

Itzulpen gintza - interpretazioa

komunika@aiaraldea.eus · 946 56 85 54 · Faktorian /LAUDIO

[www.komunika.eus](#) @komunika.eus

Erreportajea

LURRALDEAREN ANTOLAMENDUAN AMURRIOKO UDALAK DUEN ESKUMENA BERRETSI DU JUSTIZIAK

Amurrioko HAPOaren aurkajarritako helegitea bertan behera utzi du Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiak. Albistea “oso positiboa” dela azpimarratu du Uhandre elkarte ekologistak. Izan ere, “landa lurzoruaren erabilera desarautzeko baso-lobbyaren saiakerak” porrot egin du.

Testua eta argazkia **Almar Gutierrez Bidarte**

Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiak bertan behera utzi du Arabako Basogintza Elkartek Amurrioko HAPOaren aurka jarritako errekurtoa. Epaia Amurrioko Udalak onartutako lurralde-ereduaren alde egin du, lurrraren ordenamendua udalen eskumena dela berretsiz.

Uhandre Amurrioko Baso Biziak elkarteak eman du auzitegiaren ebazpenaren berri. “Epai bikaina” dela nabarmendu du elkarteak, eta pozik har-

tu du “landa lurzoruaren erabilera desarautzeko baso-lobbyaren saiakerak” porrot egin izana. Ebazpen judizialak lurraldea antolatzerako orduan tokiko erakundek duten eskumena berresten du: Lurzorua sailkatzeko, zonifikatzeko, erabilerak lehenesteko eta paisaia eta nekazaritza jarduerak babesteko, besteak beste.

Basogintza Elkartek jarritako errekurtoak “baso-erabilera produktiboa ia ukiezin bihurtu nahi zuen” Uhandre elkartearen hitzetan, “hirigintza-plangintza eta interes orokorra alde batera utzita”. EAEko Auzitegi Nagusiak foresta-

listen planteamendua desmontatu izanak “ekoizteak edozein lurzoru okupatzeko karta zuririk ez duela” erakusten du Amurrioko elkarte ekologistaren iritziz.

“Forestalisten lobby lana”

Amurrioren sortutako gatazka kasu isolatua ez dela azpimarratu du epaiak. Zeberio adibidea ekarri du argitara Uhandre elkarteak. “Zeberio bezalako udalerrietan, basogintza elkarteak saiatu zen udal-plangintza zalantzan jartzen, lurralde- eta paisaia-mugetatik kanpo baso-erabilera produktiboa ezartzeko, auzitegiekuda-

“Epai bikaina” dela nabarmendu du Uhandre elkarteak, eta pozik hartu du “baso-lobbyaren saiakerak” porrot egin izana

lek lurzoru urbanizaezina antolatzeko duten gaitasuna bertan behera uztea lortu gabe. Amurrio ez da salbuespena, auzitegiaren berriro ere muga argia aurkitzen duen dinamika-aren adibide berria baizik. Ez da unean uneko arazoa, behin eta berriz errepikatzen den eredu baizik”.

Uhandre elkartearen iritziz, epaia ohartarazpen argia da elkarte forestalistentzat: “Baso-erabilera produktiboa ez da eskubide absolutua, eta lurralde-eredu orekatu batean txertatu behar da. Baso eremu orokorretan ere, hirigintza-plangintzak basogintzako monola-

Erreportajea

borantzak modulatu, baldintzatu edo pizgarriak kendu ditzake paisaia, biodibertsitatea, lurzoru, arriskuen prebentzioa edo lurraldeko beste erabilera batzuekiko bateragarritasuna babesteko arrazoiak daudenean. Mugak jartzea ez da debekatzeari, ordenatzea baizik".

Epaian jasotakoa oinarri, gaur egun gatazkak sortzen dituen baso-eredu intentsiboa "egun batetik bestera sortu ez dela" azaldu du Uhandre elkarteak. "Hamarkadetan zehar eraiki da, baso-sektore produktiboaren eta administrazio publikoen arteko harreman estuaren bidez, praktika jakin batzuk normal edo saihestezin gisa onartzeraino", gaineratu dute.

Intsinis pinuaren (*Pinus radiata*) monolaborantzaren finkatzea jarri dute basogintza lobby lan horren adibide. Izan ere, arrazoi produktiboengatik ezezik, sektorearen presio eten-

"Baso eredu intentsiboa Hamarkada luzez eraiki da, baso-sektore produktiboaren eta administrazio publikoen arteko harreman estuaren bidez"

gabeagatik eta lurralde-plan-gintzaren muga argien gabeziaren ondorioz hedatu zen zuhaitz horren monolaborantza inguruko mendietan. "Mugak desgertzen direnean, interes orokorra ahuldu egiten da", aldarrikatu dute.

Arauak aplikatzeko beharra

Amurrioko Udalari HAPOa "zorrotz" aplikatzeko eskaria luzatu du Uhandre elkarteak, EAEko Auzitegi Gorenaren epaia ez dadin "asmoen adierazpen huts batean geratu". Elkarte ekologistak nabarmendu du "arauak aplikatuz gero direla erabilgarriak soilik." Amurrioko Udalak Arabako Basogintza Elkarteko kide izatea-
ren gaineko eztabaida publikoa irekitzea "zilegia eta beharrezkoa" ikusi du Uhandrek: "Udalaren HAPOren aurkako erre-kurtsoa aurkeztu duen erakunde bat nekez aurkez daiteke baz-

"Udalaren HAPOren aurkako erre-kurtsoa aurkeztu duen erakunde bat nekez aurkez daiteke bazkide neutral gisa lurraldearen defentsan"

kide neutral gisa lurraldearen defentsan. Bere jardunakekoiz-penean oinarritutako mendia ulertzeko modu bat islatzen du, gaur egun ezinbestekoak diren ingurumen-, paisaia- eta gizarte-mugei behar bezala erreparatu gabe. Harreman horiek eztabaidatzea ere gardentasun demokratikorako modu bat da".

Eskualdeari deia

Amurrioko Udalari soilik ez, eskualdeko udal guztiei luzatu diete lurzorua-
ren planifikazioaren gainean dituzten eskumenak "baliatzeko beldurrik ez izateko" deia. Izan ere, epaiak argi erakusten du hirigintza eta lurraldearen babesa udalen erantzukizuna direla. "Beste aldera begiratzea ez dela legezko inposaketa, erabaki politikoa baizik. Ekintzarik ezak ere badiu ondorioak", gaineratu du Uhandre elkarteak plazaratutako oharrean.

Aratusteek irudimenez beteko dituzte Aiaraldeko herri eta auzoak

Negua tzean geratzen ari da apurka-apurka. Lu-
rraren esnatzea eta udaberriaren etorrera iragar-
tzen duten inauteriak ate-joka daude dagoeneko.
Ostiralean hasi eta datorren asteartera bitarte as-
kotariko ekintzak antolatu dituzte Aiaraldeko he-
rrietan aratusteak ospatzeko.

Lau eguneko asteburu luzeari hasiera eman
aurretik, Aiaraldeko ikastetxeetan egingo dituzte
lehen ospakizunak. Orozkon ere ostiralean ospa-
tuko dute aratusteen egun handia, urtez urte arra-
kasta gehiago duen Orozko Talent Plaza lehia-
ketarekin, Zubiaur Plazan izango da hitzordua

18:30etan. Nolanahi ere, egun handiak larunbata
eta asteartea izango dira eskualde osoan. Otsaila-
ren 14-ean Artziniégan, Amurrión, Aiaran Laudion
edota Urdunián egingo dituzte ohiko mozorro des-
file eta kalejirak, askotariko programazioak lagun-
duta. Laudion, gainera, Suziri Jai Batzordeak egi-
tarau oparoa prestatu du. "Lanbideak" proposatu
dute aurtengo mozorrontzako gaia. Eguerdian tri-
kipoteo eta herri bazkaria egingo dute, eta gauean
kontzertuak egongo dira Aldai Plazan: DJ Blessive
eta Orekka erromeriaren eskutik. DJ Blessivek saio
bikoitza eskainiko du; izan ere, Amurrión ere ari-

tuko da gaurditek aurrera. Gizarte Etxea izango
da Arrankudiaga-Zolloko aratusteen erdigunea;
herri bazkaria eta bingo musikatua antolatu di-
tuzte larunbaterako.

Aratusteen asteartea izango da ospakizun bere-
ziari amaiara emateko eguna. Amurrión Kakarro
Birigarro erreko dute eta Laudion Leziagako Sor-
ginak gaiztakeria erreko du. Urdunián ere haurren-
tzako egitaraua prestatu dute otsailaren 17rako.
Edonola ere urduñarrek otsailaren 22ra arte luza-
tuko dute aratuste giroa, egun horretan antolatu-
ko duten Lapiko Domekari esker.

ARATUSTEAK

02.11 Asteazkena
19:00 AMURRIO
INAUTERIE TAKO
KONTZERTUA
Amurrio Antzokia

02.13 Ostirala
18:30 OROZKO
OROZKO TALENT
Zubiaur Plaza

02.14 Larunbata
11:00 LAUDIO
HAURRENTZAKO
TAILERRAK
Tostadak, txapak,
maskarak... Kirikiño Atsedan
Taldearen eskutik
Aldai Plaza

02.14 Larunbata
12:30 AMURRIO
ERRALDOIEN ETA
BURUHANDIEN KALEJIRA
Juan Urrutia Plaza

02.14 Larunbata
13:00 URDUÑA
KALEJIRA GAZTE
GAITEROAK TALDEAREKIN
Foru Plaza

02.14 Larunbata
13:00 LAUDIO
TRIKIPOTEO
Suziri Jai Batzordeak
antolatuta
Alberto Acero Plaza

02.14 Larunbata
13:30 AMURRIO
KALEJIRA BATUKADA
BATUERE TALDEAREKIN
Juan Urrutia Plaza

02.14 Larunbata
14:30 LAUDIO
HERRI BAZKARIA
Bazkalostean bingo
musikatua DJ Bitterkas
taldearekin
Aldai Plaza

02.14 Larunbata
14:30 ARRANKUDIAGA
HERRI BAZKARIA
Bazkalostean bingo
musikatua
Gizarte Etxea

02.14 Larunbata
17:00 AMURRIO
KAKARRO BIRIGARRO
MOZORRO LEHIAKETAREN
DESFILEA
Santa Maria eliza

02.14 Larunbata
18:00 ARTZINIÉGA
KALEJIRA ETA MOZORRO
LEHIAKETA

02.17 Asteartea
18:30 AMURRIO
JUDAS KAKARROREN
ERREKETA
Juan Urrutia Plaza

02.17 Asteartea
19:00 URDUÑA
LEZEAGA SORGINAREN
AGURRA ETA TXOKOLATE
JANA
Aurretik puzgarriak eta
haurrentzako ikuskizuna
Herriko Plaza

02.17 Asteartea
13:15 URDUÑA
LAPIKO DOMEKA
Foru Plaza

IKUSKIZUNAK

02.12 Osteguna
18:00 LAUDIO
KILL THE ANGER
Faktoriako Ospakizun
Egonaldietako saio irekia
Faktoria

02.12 Osteguna
19:00 LAUDIO
BAKA(D)RRIZKETA
Mitxel Martinez, Leo Buriberi
eta Manex Astigarraga
Faktoria

02.13 Ostirala
19:00 LAUDIO
ETXANDO PESTES,
SOMETIDXS A LA
EXISTENCIA ETA GRAPA
'Con la cabeza alta'
monografikoaren aurkezpena
Orbeo Etxea

02.13 Ostirala
21:30 LAUDIO
BAKARRIZKETA JULEN
PAGAZAURTUNDUA ETA
MARKEL RAMOSEKIN
Gurdi Gaztetxea

02.21 Larunbata
20:00 AMURRIO
'TRAJEA'
Joseba Apaolaza eta Asier
Hormazaren antzerkia
Amurrio Antzokia

02.22 Igandea
18:00 AMURRIO
'KARMELE'
Pelikularen proiektzioa eta
zineforuma
Kasinoa

HITZALDIAK ETA TAILERRAK

02.12 Osteguna
17:30 AMURRIO
TXAKURRINTZAKO LEHEN
SOROSPEN TAILERRA

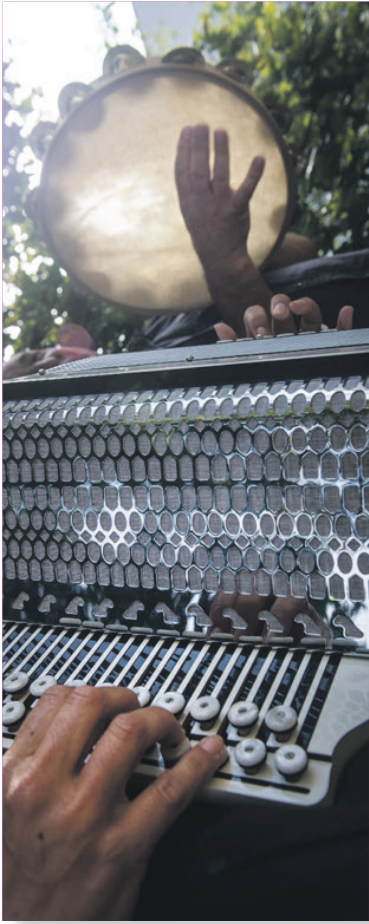
Urpeko zinemarik onenean

murgildu da Amurrio Antzokia

Itsaspeko Zinemaren Nazioarteko Zikloaren bigarren edizioan dago murgilduta iragan otsailaren 5etik eta oraindik ere badago itsaspeko zinemari buruzko proiektzioak ikusteko aukera. Otsailaren 12an eta 19an izango dira azken emanaldiak, 19:00etan Amurrio Antzokian. Sarrera doakoa izango da.

Artziniiegak hartuko du IV. Aiaraldeko Trikitixa Eguna, otsailaren 21ean

Eskualdeko trikitilari eta panderojoleek hitzordu berezia izango dute otsailaren 21ean, Aiaraldeko Trikitixa Eguna ospatu-ko baitute data horretan, Artziniegan. Es- kualde osoko musikariak kalera ateratze-ko eta trikitixaren bueltan elkartzeko as- moz sortutako egitasmoak laugarren edi- zioa beteko du aurtten, eta antolakuntzako kideek parte hartzea handitzeko nahia adie-

razi dute: "Gustatuko litzaiguke askoz gehia- go izatea. Badakigu gure eskualdean trikiti- lari eta panderojole asko daudela kalera jo- tzer a teratzen ez direnak". Aurtengo topa- lekua Artziniiega izango da. Aurreko edizioe- tan Laudion, Aretan eta Amurriion elkartu dira trikitilariak eta antolatzaileek azaldu bezala, asmoa da urterik urte eskualdeko hainbat txokotan ospatzea jaia.

Kartelera

DONIBANE ARETOA
Tres Adioses
OTSAILAK 15
IGANDEA (3,5 euro)

19:00

AMURRIO ANTZOKIA
Marty Supreme
OTSAILAK 15, 16
IGANDEA ETA ASTELEHENA
(5,5 / 4 euro)

19:00

DONIBANE ARETOA
La Fiera
OTSAILAK 22
IGANDEA (3,5 euro)

19:00

AMURRIO ANTZOKIA
Hamnet
OTSAILAK 22, 23
IGANDEA ETA ASTELEHENA
(5,5 / 4 euro)

19:00

02.14 Larumbata
18:00 AIARA
ARATUSTEKO KALEJIRA
Luiaondo

02.14 Larumbata
18:30 URDUÑA
INAUTERIE TAKO DESFILEA
Akelarre Txarangak girotua
Foru Plaza

02.14 Larumbata
18:30 LAUDIO
ARATUSTEEN DESFILEA
Rockalean taldeak girotuta
Lezeagabidea

02.14 Larumbata
19:00 ARRANKUDIAGA
DJ SOSPECHOSO DE SPAM
Lezeagabidea

02.14 Larumbata
19:30 URDUÑA
ALTXAPORRU ERROMERIA
GIZARTE ETXEA

02.14 Larumbata
20:00 LAUDIO
JAIKIDE DJ ETA
DJ BLESSIVE
Juan Urrutia Plaza

02.14 Larumbata
19:30 LAUDIO
DISKOFESTA ETA
ARATUSTEET AKO SARI
BANAKETA
Herriko Plaza

02.14 Larumbata
21:30 LAUDIO
DJ BLESSIVE ETA OREKKA
ERROMERIA
Suziri Jai Batzordeak
antolatuta
Aldai Plaza

02.15 Igandea
12:30 URDUÑA
ERRALDOIEN KALEJIRA,
SANTA ZEZILIA BANDAREN
KONTZERTUA ETA DANTZA
POTEOA
Foru Plaza

02.17 Asteartea
17:00 AMURRIO
XAIBOR DISKOFESTA
San Anton Plaza

02.17 Asteartea
17:00 URDUÑA
TXOKOLATE JANA
ETA DISKOFESTA
Foru Plaza

02.12 Osteguma
18:00 LAUDIO
'ROMPEDORAS'
Emakumeen mutilazio
genitalari buruzko formazioa,
Save a Girl Save a Generation
elkartearen eskutik
Lezeaga Aretoa

02.18 Asteazkena
17:00 URDUÑA
DOLUA IGAROTZEKO
TRESNAK
Urduñako Osasun Eskolak
antolatuta
Alondegia

02.19 Osteguma
10:30 URDUÑA
PETO POLTSA TAILERRA
Korrika kulturala
Euskaltegia

02.19 Osteguma
17:00 LAUDIO
JENDAURREAN HITZ
EGITEKO TRESNAK
Lezeaga Aretoa

02.19 Osteguma
18:00 LAUDIO
ELIKADURA ETA OSASUNA
IKUSPEGI FEMINISTATIK
HILEROKOA ETA ELIKADURA
Faktoria

02.21 Larumbata
10:00 URDUÑA
EMAKUMEENTZAKO
ZIANOTIPIA TAILERRAREN
LEHEN SAIOA
Alondegia

KIROL
JARDUERAK

02.14 Larumbata
18:00 AIARA
UDABERRIKO BOLO
TXAPELKETA
Kexaako bolatokia

02.15 Igandea
11:30 AIARA
UDABERRIKO BOLO
TXAPELKETA
Kexaako bolatokia

INFO +
aiaraldea.eus

LEHIAKETA
Toñin Luengas Frontoia

Katekesi Aretoa

Iritzia

Inor atzean utziko ez duen etxebizitza-politika... Jabe txikiei ere ez

Almudena Otaola

Gizarte-armarriaren dekretua berriki aldatzeak ez du pribilegiarik ekartzen, ezta etxebizitzarako eskubidea ahultzen ere. Oinarritzko zerbait sartzen du: beharrezko zuzenketa bat, ongi-etorria izan den politika batek ondorio bidegabeak eragiten dituenen.

Jabe txikiak – alokairuko etxebizitza bakarria dutenak, edo bi, bat ohiko bizilekua bada – kalteberatasun-kasuetan bizileku-alternatiba bat eskaintzeko bete-beharretik salbuesteak ez du gizarte-armarria hausten. Ezkutu horrek ezkutuari eusteko benetako gaitasunik ez dutenen gain bere pisu guztia deskargatzea saihesten du.

Denbora luzeegian, etxebizitzari buruzko eztabaidak ñabardurak ezabatzeko joera izan du. Jabe oro edukitzaille handi bat izango balitz bezala eta karga gehigarri oro ondoriorik gabe bere gain hartu ahal izango balitz bezala arautu da, pertsona bakoitzaren egoera zehatza edozein dela ere.

Errealitatea ez da hain abstraktua. Pisu bakar bat alokatzen duenak — askotan bizitza oso bat aurreztearen ondorioz — ez du ez finantza-koltxoirik ez marjinarik ez-ordainketako hilabeteak xurgatzeko eta, gainera, bizileku-alternatiba bat bermatzeko.

Pertsona horren gainean egiturazko erantzukizun bat jartzea ez da asmo politikoa, ezta justizia soziala ere: eremu publikoari dagozkion funtzioen esternalizazio isila da.

Ezin zaio uko egin kalteberatasun-egoeran daudenak babesteari. Baina babes horrek legitimatzea galtzen du, zehaztasunik ezagatik, hauskortasun-egoera berriak sortzen dituenen. Babestu nahi duen politika batek ezin du hori egin ondare txiki gutxi dutenak zaurgarri bihurtuta.

Jabe txikiak edukitzaille handiekin parekatzea eraginkorra izan daiteke ikuspegi erretorikoan, baina ez dio espekulazioari aurre egiten, eta ez du etxebizitzarako sarbidea zabaltzen. Besterik gabe, arazoa baztertzen du, alokairu-eskaintza atzeratzen du eta eraginkorrak izateko sinesgarritasuna behar duten politika publikoekiko konfiantza higatzen du.

Etxebizitzarako eskubidea bermatzeko, egiturazko erabakiak hartu behar dira: inbertsio publiko iraunkorra, parke sozial nahikoa eta arau argiak, aurreikusteko modukoak eta bidezkoak. Lasterbiderik ez. Jabe

txikiek sistemaren segurtasun-sare gisa jardun dezaten nahi izateak ez du sakoneko arazoa konpontzen eta, azkenean, defendatu nahi den helburua bera ahultzen du.

Babesteak irmotasuna eskatzen du, baina baita erantzukizuna eta zehaztasuna ere. Pertsonak politika publikoen erdigunean jartzeak esan nahi du zaurgarrien artean ez aukeratzea, baizik eta erregulazio oker batek horiek biderkatzea saihestea. Etxebizitzarako eskubidea defendatzeak gaur egun eskubide hori bermatuta ez dutenak babestea esan nahi du, eta, aldi berean, eskubide horri eutsi ezin diotenak hauskortasun-egoera berera bultzatuta buka daitezen eragozteak.

Bidezko etxebizitza-politika batek ez die batzuei besteei aurre egiten, eta ez ditu kargak itsu-itsuan banatzen. Beharrezkoa denean, bereizi, doitu eta zuzendu. Izan ere, pertsonengan pentsatuz gobernatzen denean, guztiengan, helburua ez da kontakizun bat irabaztea, baizik eta gizarte-kohesioari eustea eta sistemak huts egitea saihestea, batzuk babesgabetuz besteak babesteko.

“Jabe txikiak edukitzaille handiekin parekatzea eraginkorra izan daiteke ikuspegi erretorikoan, baina **ez dio espekulazioari aurre egiten, eta ez du etxebizitzarako sarbidea zabaltzen**”

**ZALEARREN
ALDE ONENA
ETA TXARRENA**

Maider Lopez

Masa-kirola den futbolak zalearen bi aurpegi ateratzeko gaitasuna du. Duela hiruzpalau aste, bai hedabideak bai futbol afizionatuek azken hauen portaera egoeraren arabera nola aldatzen den bere begiz ikusi zuten.

Gertatu zena hurrengo izan zen. LaLiga partidu bat bukatu ostean, Celta de Vigoko jokalaria batek, Borja Iglesias izenekoa, aurkako taldeko zale batzuen partez hainbat irain jaso zituen. Argudioa? Atzazkalak margotuta eramatea. Oso jarrera gaitzesgarria, nola ez, erantzunik gabe geratu ez zena.

Eraso homofobo honen erantzuna hurrengo partiduan iritzi zen. Eta ez zuten zaleek bakarrik erantzun, Borja Iglesiasen hainbat taldekidek ere bai. Bere zelaian jokatu behar zuten partidura atzazkalak margotuta joatea izan zen ihardetsia. Ekimen hau ez zen futbolariari babesa adierazteko bakarrik izan, homofobiaren kontrako keinu bat ere izan zen. Homofobiak ez du lekuri ez kirolean ez beste inongo testuingurutan.

Baina beti ez du egoera lazgarri batek atzetik egon behar. Adibidez, azken asteetan, beste hainbat kirolzalek beraien elkartasunaren keinu eman dute. Hala izanik, abenduaren 14an, Surne Bilbaok ‘pelutxe euria’ren zazpigarren edizioa ospatu zuen. Egun berezi honetan, saskibaloit taldeko jarraitzaileek bere taldea pelutxe berri batekin ikustera eta animatzera deituak izan ziren, zeinek atsedenean kantxara bota beharko zituzten. Gurutze Gorriak jakinarazi zuenez, bildutako guztiak familia behartsuenen artean banatuko zituen. Baskonia saskibaloit taldeak eta Real Betis futbol taldeak pelutxeak biltzeko ekimenak ere egin zituzten. Urtarrilaren 18an gertatutako tren istripuaren ondorioz, futboleko lehen eta bigarren mailako estadio batzuetan biktimen familiei eskaintako elkartasun pankartak eta tifoak ikusi ahal izan ziren.

Beraz, aipaturiko guztia kirol jarraitzaileen onena eta txarrena ateratzeko gaitasuna dutelaren adierazgarri dira. Aitortu behar da oraindik egoera jakin batzuetan zaleek jarrera zalantzarriak dituztela. Hala ere, badago esperantza sinisteko kirozaleen portaera gero eta hobeto irudikatuko duela kirolaren balioak.

“Homofobiak ez du lekuri ez kirolean ez beste inongo testuingurutan”

Iritzia

ZER BERRI? ZAHARRAK BERRI

Ane Arandia

“Gure aurrekoek guri eman ziguten, horiek gordetzen jarraitu behar dugu, ondorengoek ere kantatu eta bizi dezaten. **Horrela egingo du urak bere bidea, etenik gabe**”

Familian betidanik egon gara ohiturei estu lotuta. Gabon gauean, mahaiaren bueltan biltzen garenean, zaharrenak pamintxaren kurruskua zatitu, eta mahai-zapiaren azpian gordetzen du, biharamunean txakurrei emateko. Amorruaren aurkako babesa omen. Aitite hil zenean, aita hartu zuen lekukoa, eta ogia mahai-zapipean gordetzen hasi zen, bera baitzen anai-arrebetan zaharrena. Urte berria “urte barri/ txarri belarri, / daukanak eztaukanari / nik eztaukat eta nauri” esanez hasten dugu. Umetan esne hortzak jaustean, genuen indar guztiarekin botatzen genituen teilaturaino, Saguzarrarenganaino heltzeko, “Sagu saguzarra/ eutsi hagin zaharra ta/ ekarri barrie” genioela. Eta benetan sinisten genuen Saguzarrari esker aterako zitzaizkigula hagin berriak. San Juan gauaren hurrengo goizean, goiz altxatu, artean belarretako inontza edo ihintza lurrundu baino lehenago, eta ortozik ibiltzen gara, urtean zehar eztarriko minik ez izateko (sama zarraturik ez eukiteko, aitek esango lukeen moduan).

Negu bukaerari emateko eta euskal karnabaletako zikloari lotuta, bi ohitura mantentzen ditugu Arrankudiagan: kanporamartxo eta Eguen Zuri. Kanporamartxo egunean basora joaten gara, eta txitxi-burduntzia jaten dugu. Esango nuke, ordea, Eguen Zuri dela Arrankudiagako eskolatik igaro garen guztion memorian bizirik dirauen egun berezia. Euskal inauterietan Eguen Zuri umeen eguna da, eta eskola umeak herriko auzoetatik ibiltzen dira eske-kopla abestuz, solomoa eta ogerlekotxu bat eskatuz. Inguruko herrietan ohitura galduta dagoen arren, Bizkaiko beste herri batzuetan ere abesten da, Durangaldean, adibidez. Aitek Eguen Zuri abesten zuen eskolan, eta aitaren ume denboretan eskolan euskaraz egin zitekeen ekintza bakarra zen. Eguneko pertsonaia nagusia oilarra da, eta kopletan “oilarr gorria ta bai ederra” esanez aipatzen da, ohitura baita lurra kolpatzeko paluekin batera oilarra ere eramatea. Aititeren garaian bizirik zeramaten besoetan, eta “gure besoetan dakargu” kantatzen zuten kopletan. Bidania margolariak 1960ko hamarkadan margotu zuen, eta egun eskola-umeek eramaten dute. Aitaren garaian neskak eta mutilak banatuta zeuden eskolan, eta Egun Zuri ere banatuta abesten zuten, neskak alde batetik, eta mutilak bestetik. Kopletan ere aldaketa txiki bat zegoen, neskek “herri honetako neska txikiak/ zuen aurrera gatoz gaur” kantatzen zuten, eta, mutilek, aldiz, “herri honetako mutil txikiak”. Egun, denak batera atera, eta “herri honetako neska-mutilak” abesten dute, aldaketak aldaketa ohitura zaharrei hegoak emanez eta egokituz.

Balada zaharrak dioten bezala “Mila urte igarota, ura bere bidean”. Ohiturak ere uraren antzekoak dira, moldatzen, egokitzen, berritzen dira. Gu ere korronte horren parte gara. Gure aurrekoek guri eman ziguten, horiek gordetzen jarraitu behar dugu, ondorengoek ere kantatu eta bizi dezaten. Horrela egingo du urak bere bidea, etenik gabe.

SARE SOZIALEN AFERA

Koldo Gilsanz

“Gure telefonoetan ze eduki erakutsi erabakitzen duen **algoritmoak ez dauka etikarik**”

Sortu zirenean jendea elkar konektatzeko helburua bazuten ere, gaur egun gure arreta bereganatu eta berori monetizatzea bilatzen dute. Gu ahalik eta denbora gehien haien aplikazioan sartuta egotea nahi dute, alde batetik publizitate pertsonalizatua irents dezagun. Eta beste alde batetik, erabiltzaile profilak sortu eta datu horiek beste enpresei saltzeko.

Enpresa hauek benetako erraldioak dira. Meta (Instagram, Whatsapp eta Facebook) munduko 6. enpresa da eta bere produktuak, nagusiki aipatutako hiru aplikazioak, de balde dira!

Haien potere izugarria gure arreta bahitzeko erabiltzen dute. Pertsuasioaren psikologiaren azken trikimailuen bidez, miloika erabiltzaileek nahiko luketen baino denbora gehiago ematea lortzen dute. Maiz, gure ahuleziak edo beharrak baliatzen dituzte, gure aldartean eraginez. Hau nerabeen kasuan zitala da (ikus “Nerabeen Garrasia” liburua).

Smartphon-ak nerabezaro eta haurtzarora zabaldu ahala kalteak nabariak dira hainbat arloetan: sozializazio uneak murriztea, lo gabezia, arretaren fragmentazioa eta, kasu askotan, menpekotasuna.

Gure telefonoetan ze eduki erakutsi erabakitzen duen algoritmoak ez dauka etikarik. Bere helburua argia da: gu pantailari so egotea. Eta hori erabiltzaileen autoestimua kaltetuz, berri faltsuak zabalduz, polarizazioa eragiten duten mugako edukiak biralizatuz edo eta eduki biolento nahiz sexualizatuen bidez bada, bost axola.

Datuek erakusten dute azken hamabost urteetan nerabeen osasun mentala kolokan dagoela. Dena ez da sare sozialengatik, gure gizartearen beste ezaugarri batzuk ere eragiten dute. Baina pantailen eragina argia eta ukaezina da (ikus “La generación ansiosa” liburua). Osasun publikoko kontua da.

Hala ere, mundu digitala legeztatzea ez da erraza izango. Interes askok talka egiten dute. Askatasun pertsonala eta adingabekoen babesaren arteko orekak zer esana emango du. Interesgarria izango da honen guztia bilakaera. Dena ez dago konponduta. Baina, behintzat, debatea kalean da eta gizarteak geroz eta kontzientzia handiagoa dauka.

Erregulazioaren aurkakoek esaten dute arautze honek adierazpen askatasunari eraso egiten diola. Baina adikzio edo manipulazio kasuetan ze askatasun dago? Nerabe bati, elikaduraren inguruko bilaketa egin eta gero, algoritmoak elikadura nahasteak goraipatzen dituzten edukiak bidaltzen badikio, noren erantzukizuna da?

Batzuk esango dute gurasoen ardura dela haien haurrak zaintzea. Baina familiek bakarrik ezin dute honen ardura guztia hartu. Gainera, sektore zaurgarriek pantailen gehiegizko erabilerarako aukera gehiago dituzte.

Hala ere gurasook asko daukagu egiteko. Balizko lege berriak ez ditu laburki aipatutako arrisku guztiak neutralizatuko. Bizitza digitalak erronkak planteatzen jarraituko du eta gurasoen arteko gogoeta zein prestakuntza foroak ezinbestekoak izaten jarraituko dute. Gure seme alabek beraien bizitza digitalean ere behar gaituzte. Lege berri honen iragarpenak ez gaitzala desmobilizatu. Berri ona izan zitekeena ez dadila berri txarra bihurtu.

Kultura

Araba, bizirik!

Gorka Intxausti Aranguren

Gurdi izena eman diote, aurreko bizitzan izan zen jate-txeari keinu xume bat egiteko. Euripean eta gauez izanagatik, ilusioz egin dugu bidea Altuben behera aitaren todoterranoan. Soinu probak martxan egon diren tartean, orain arte egindako biderei buruzko informazioa biltzen saiatu naiz: Eguberrietatik hona atondu dute etxea, eta kontzertu tokia, terraza, barra eta komunak erabilgarri dituzte jada. Gainontzeko espazioetan lan handia dute oraindik, baina ilusioa eta indar handia dagoela senti daiteke. Kanpora irten, sartzeko borondatea ordaindu eta kontzertuak hasi dira.

Zinez oholtzaratu da, eta hori bera ez da gutxi, kontuan harturik seikotea direla eta oholtzak metro karratu gutxi batzuk eta erdian egurrezko zutabe bat dituela. Benetako gaztetxe bat, finean. Gure taldeak zeinen ohituta egongo diren halako egoeretara, txikitasunera, hurbiltasunera. Behin elkarri ia ahots kordak ere ikusteko distantzia horretan katigaturik, preso hartu naute haien lehen, bigarren, hirugarren eta, tarteka, laugarren ahotsak, bate-re desafinatu gabe. Eta eraman naute, esaterako, Bidasoaz haragoko talde zenbaiten zantzuak antzematera.

TEA zarata taldea da. Baina lagun taldea, batez ere. Behin bidaiatzen hasita, denboran bidaiatzeko tartea eskaini didate, eta 1990eko hamarkadara joan naiz. Abeslariak berak ere behin baino gehiagotan esan du "gu [19]90eko hamarkadakoak gara" algara artean. Gauzak egiteko moduak eta moduak egoten dira, eta hauek baterijolea oholtzan utzi eta beste guztiak jende artera jaistea erabaki dute. Kategoriarik gabe, berdinen arteko kontzertu bat. Halaxe, abesti propioen artean, hardcorizatu ditugu Anari eta Rodrigo Cuevas, eta Chuleria, joder!-en Amigas abestu, kontzertua biribiltzeko.

Etxekoak azkenak. Ziztada & Erlantz eta Komadü agertokira eta ni Laudiotik Jamaika euskaldunera. Aldarrikapen zuzenez beteriko letrak dira Irunererenak, eta Oroitzapen eta aldarrikapen sorta ederra eskaini dizkigu Erlantzen livearen eta Iñigoren saxoaren erritmoan. Tartean, disko berri bat grabatzen ari direla ere adierazi digute, eta asmoa urte amaiera ingururako argitaratzea dela. Lehen aldiz oholtzaratu dute oso itxura ederreko kantu bat edo beste, eta entzundakoaren ildotik ari badira bidea egiten, estilo aldaketa bat ere nabari dela esango nuke.

Horixe izan da gaurkoa: bidaia arraro bat, espazioan eta denboran barrena. Konbinazio arraro bat, ospatzeko. Musika ez da izan garrantzitsuena. Ez gaur. Arabako eszena txikiak beste erakusleiko bat izango du aurrerantzean eta hori oso garrantzitsua da; baina, batez ere, bere alde lan egingo duen beste gazte talde motibatu bat izango du, eta hori... biziko denaren seinale da.

'16 poema Palestinako' erresistentziari eskainiak

Testua
Maider Ramirez Martin

Aldarrikapenez beteriko arratsaldea izan zen urtarrilaren 29koa Laudion. Izan ere, SOS Aiaraldea plataformak Maderas de Lodioko langileen babesean deitutako mobilizazioaren ostean, palestinar erresistentziaren aldeko poesia errezitaldiak hartu zuen Herriko Plaza. Laudio-Palestina taldeak hileko azken ostegunean egiten ditu mobilizazioak eta iragan urtarrilaren

29ko hitzorduak Palestinako olerkien irakurketa antolatu zuten. Zehazki, Susa argitaletxeak ondutako bildumako olerkiak irakurri zituzten. Hain zuzen ere, herriko hamasei ahotsak —ezagunak batzuk, ezezagunagoak besteak— hartu zuten hitza, hala nola Jon eta Patxi Iturregik, Malen Atxak edo Kepa Barañanok. Jende ugari elkartu zen Herriko Plazan

16 poema Palestinako
"Palestinako herriaren sufri-

mendua, erresistentzia eta borroka kontatzeko modu asko daude, eta poesiarena da horietako bat". Hala aldarrikatzen dute Susako kideek eta helburu horrekin prestatu zuten hamasei poema horiek biltzen dituen argitalpena, iazko Durangoko Azokaren testuinguruan irakurleen artean banatzeko. Euskal Herriko itzultzaile eta idazleek —ezagunak batzuk, ezezagunagoak besteak, kasu honetan ere— euskaratu dituzte belau-naldi ezberdinetako poeta palestinarren olerkiok.

2025/26 ikasturteko
ikastaro eskaintza

Atelierren faktoria

Helduentzako
atelier puntualak

Otsailak 21, zapatua
11:00-13:00 · Faktorian
Abaraska kandelak eta ezpainetako naturalak
Ali Orueren eskutik (Istrupiza Baserria)
Egindakoak etxera eramango dituzu.
Prezioa: bazkideek 10€ / ez-bazkideek 12€

Martxoak 21, zapatua
11:00-13:00 · Faktorian
Oinarrizko kotxe konponketa
Santi Ussiaren eskutik (Eska Motor)
Prezioa: doakoa

Apirilak 18, zapatua
10:30-13:30 · Faktorian
Zilarrezko bitxigintza
Maitane Urdampilletaren eskutik (Maiur bitxigintza)
Zuk egindako bitxia etxera eramango duzu.
Prezioa: bazkideek 55€ / ez-bazkideek 60€

Izen-ematea eta informazio gehiago www.faktoria.eus-en
*Atelierretan lekuak mugatuak daude.

Errotari kalea 4-8 Laudio (Araba) www.faktoria.eus 693 85 53 12 faktoria@aiaraldea.eus

Otsaila

FAKTORIAN

12, eguena
18:00 • Faktorian
SAIO IREKIA/
K.T.A. (KILL THE ANGER)
SORMEN EGONALDIAN
EGINDAKO MURALAREN
PARTEKATZEA
DOAKOA
[#KULTURFAKTORIA](#) [#SORMENFAKTORIA](#)

12, eguena
19:00 • Faktorian
ENTSEGU IREKIA/
**BAKA(I)RRIZKETA
PROBALEKUA**
MITXEL MARTINEZ,
LEO BUERIBERI ETA
MANEX ASTIGARRAGA
DOAKOA
[#KOMUNITATEFAKTORIA](#)

19, eguena
18:00-20:30 • Faktorian
OSASUNA ETA ELIKADURA IKUSPEGI
FEMINISTATIK/
**HILEROKOA ETA
ELIKADURA**
ANDREA VELASCOREKIN
DOAKOA
[#BORBORELKARTEA](#) [#ELIKATZEKOFAKTORIA](#)

21, zapatua
11:00-13:30 • Faktorian
HELDUENTZAKO ATELIERRAK/
**ABARASKA KANDELAK
ETA EZPAINETAKO
NATURALAK**
ALI ORUEREKIN
BAZKIDEEK 10€ // EZ-BAZKIDEEK 13€
[#ATELIERRENFAKTORIA](#)

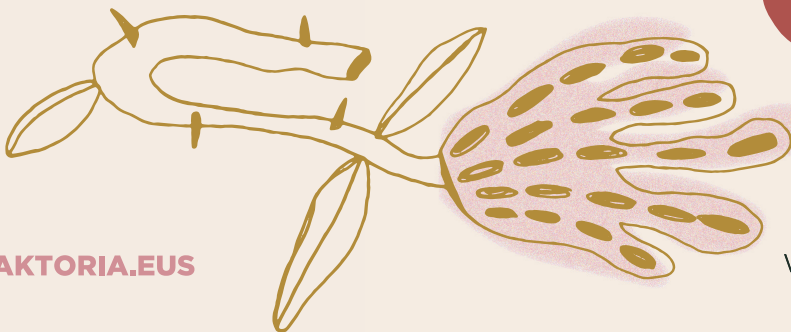

22, domeka
11:00 • Faktorian
FAMILIEN KABIA/
**0-3 URTEKO
HAURRENTZAKO JOLAS
LIBRERAKO ESPAZIOA**
BAZKIDEEK 5€ // EZ-BAZKIDEEK 7€
[#HEZKUNTZAFAKTORIA](#) [#KOKORIKO](#)

27, barikua
17:00-19:00 • Faktorian
KOKORIKO/
LUDETEKA GIDATUA
EUSKAL INAUTERIAK
DOAKOA
[#HEZKUNTZAFAKTORIA](#) [#FAMILIENFAKTORIA](#)

INAUTERIAK DIRELA ETA,
OTSAILAREN 14AN, LARUNBATA,
**FAKTORIA ITXITA
EGONGO DA**

WWW.FAKTORIA.EUS

**INFORMAZIO
GEHIAGORAKO:**
HARPIDETU GURE
WHATSAPP KANALERA!

Erreportajea

KIROLEAN BABESLEKU

Ellakuriko estadioan jarri dugu hitzordua eta ni izan naiz ailegaten azkena. Kotxetik atera bezain laster ikusi ditut erreportaje honen hiru protagonistak, zain. Ez datoz bakarrik: Amarekin batera iritsi da Uxue, Olaia eta bere gurasoak Urduñatik egin dute bidaia eta Hugo txakurak gidatu dio Maialeni bidean.

Testua **Maider Ramirez Martin**
argazkiak **Aimar Gutierrez Bidarte**

Futbolari gazteek hartzen dute zelaia eta bizpahiru atleta dabilta pistari bueltaka. Aurkezpen azkarrek eginda, harmailetara jo dugu guk. Estadioko aulki zuri-gorrien deserosotasunak ez dio solasaldi mamitsuari oztoporik jarri eta hiru neskak batzen dituen horretaz mintzatu dira lasai. Ibilbide eta bizipen zeharo desberdinak ditu bakoitzak, baina bada hirurek partekatzen duten zerbait: denek aurkitu dute kirol egokituan beren egunerokoan ezinbesteko bihurtu den babesleku bat.

Argia tunelaren amaieran

Hamairu urte zituela galdu zuen Maialen Solaunek ikusmena. Aitarekin atera zen beste hainbatetan bezala bizikletan ibiltzera, eta aldapa bihurtu eta bat jaisten izan zuen ezbeharrak. Ia hogeita bi egun eman zituen koman eta, esnatu zenean, nerbio optikoan lesio bat zuela esan zioten medikuek.

Berarentzat eta bere ingurukoentzat oso une gogorak izan zirela dio, baina gazteak argi izan zuen ezin zuela etsitu. ONCEko kideek *goalballa* praktikatzeko aukera eskaini zioten: "Frogatzea erabaki nuen, gustatu zitzaidan eta laster hasi nintzen gogor entrenatzen". Kirol berri hori praktikatzen hasi eta urtebete baino gutxiagora, eskal selekzioan eta, ia aldi berean, Espainiako aritzeko aukera suertatu zitzaion.

Ia zazpi urte eman ditu laudioarrek *goalballean* eta hainbat mugarrirerdietsi ditu. Esaterako, Espainiako taldearekin Hungariako Munduko Txapelketara joan zen 2017an: "Ez genuen irabazterik izan, baina txapelketa horretara iristea sekulako lorpena izan zen niretzat, bizitako guztiaren ondoren".

Dena den, bere saririk handiena

garaikurrik gabekoa dela aitortzen du: "Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitzea izan zen niretzako benetako erronka. Ikusmena galtzea dolu-prozesu oso gogor bat igarotzea izan zen, egun batetik bestera pasa bainintzen primeran ikustetik ezer ez ikustera. Gainera, braillez irakurtzen eta idazten ikasi behar izan nuen, batere ezagutzen ez nuen sistema berri bat".

Prozesu horretan zehar, kirola funtsezkoa izan zen harentzat. Antzeko egoeretan zeuden beste neska batzuk ezagutzeko aukera eman eta bere buruarengan konfiantza berreskuratzen lagundu zion.

Goalballeko Munduko Txapelketa jokatzeko aukera izan zune Maialenek 2017an

Bizkarreko lesio baten ondorioz utzi behar izan zion Maialenek *goalballa* praktikatzeari, baina jarduera fisikoak presentzia nabarmena du oraindik bere bizitzan: bikotekidearen zein Hugo gida-txakurraren konpainian gimnasia eta mendira joatea maite du, independentea eta kapaza dela sentiarazten baitio eta eguneroko tentsioak lausotzen lagungarri zaio-lako.

Badu, ordea, Maialenek arantza txiki bat oraindik: "Istripua izan nuenetik ezin izan dut bizikletan ibili. Hori zen nire pasioa eta nire benetako nahia tandem egitea

Erreportajea

da. Badakit Bilbon aukerak dau dela txirrindularitza egokitua egiteko, baina tandem gidatuko lukeen neska bat beharko nuke, eta ez da hain erraza”.

Atletismo pistaz haraindi

Erraza da Maialeni entzunaz hunkitzea eta bere hitzek erabat bereganatu dute inguruan eserita gaudenon arreta. Konplizitate keinuak egin dizkio Uxue Abasolok noizedo noiz eta irribarretsu entzun dio Olaia Gurrutxagak. Badirudi neskek ondo ulertzen dutela zertaz ari den Maialen kirolak eman dizkion onurez mintzatzean, haien bizi-esperientzia oso bestelakoa bada ere.

Jaiotzetik du Uxuek alde biko gorreria sakona eta txiki-txikitatik dituen inplantei esker entzuten du. Bestelakoa da, ordea, Olaiaren kasua, adimen-desgaitasunarekin jaio baitzen bera. Ez da gaur elkar ikusten duten lehen aldia, Javi Conderen atletismoko talde paralinpikoko kideak baitira biak ala biak.

Bere lehenengo Espainiako Kros Txapelketan bigarren zeharkatu zuen Olaiak helmuga

Olaia heldu zen lehenago Basauriko klubera, hamairu urte zituela, igeriketan ibili ondoren kirolez aldatzeko gogo piztu zitzaion eta atletismoarekin frogatzea erabaki zuten etxean. Ordutik hamaika urte igaroagatik ere, emozioz gogoratzen du amak alabaren lehenengo lasterketa: “Entrenatzen hasi eta hilabete batzuetara, taldekide guztiak Espainiako Kros Txapelketara joango zirela esan zigun Condek. Niri barruak pixkat mugitu zitzaizkidan, urduritu nintzen. Lasterketan zehar Olaia bigarren postuan zihoan eta, hala izan zen, bigarren zeharkatu zuen helmuga. Oso hunkigarria izan zen”.

Uxuek bazuen atletismoan esperientzia duela bi denboraldi talde paralinpikora heldu zenerako, beste bi urtez egona baitzen aurretik Laudioko klubean. Hamazazpi urte ditu, gaztea da, eta bere ibilbide laburrean igotako podiumak ikusita, irabazteko egarria du oraindik. “Zenbatu ditut etorri aurretik etxean ditudan garaikurrak”, dio. “Sei kopa eta hamabost domina

“Lasterketa hasiera markatzen duen pistolaren zarata ez dut ondo entzuten inplanteetatik. Nahiago nuke argi urdin bat piztuko balitz”

dira. Horien artean berezienak... beharbada azkenak, urtarrean Espainiako Kros Txapelketa Inklusiboan irabazitakoak”.

Hain zuzen ere, hirugarren postua lortu zuen Abasolok txapelketa horretako FEDDI probako banakako sailkapenean eta Euskal Federazioa lehena izan zen taldekakoan. Lasterketa inklusiboan ere urrea lortu zuten euskaldunek.

Ondo baino hobeto aritzea lortzen badu ere, bada Uxuek eskertuko lukeen zerbait, entzumen-desgaitasuna duela kontuan hartuta, mesede egingo liokena: “Lasterketaren hasiera markatzen duen pistolaren zarata ez dut ondo entzuten inplanteetatik, zarata distorsionatzen da. Horregatik, kolpetxo bat ematen didate bizkarrean, abiatzeko. Baina kolpe hori askotan zertxobait geroago heltzen da, eta ondorioz, ni atzerapenarekin ateratzen naiz. Nahiagoko nuke pistola-hotsarekin batera argi urdin bat ere piztuko balitz, nik momentuan ikusi ahal izateko”.

Korrika egitea maite dute bi gaz-

Erreportajea

teek baina pistatik askoz harago doa atletismoak ematen diena. “Giroa, giroa da Olaiari gehien gustatzen zaiona. Nik beti esaten dut: Entrenatzera beharrean tortilla pintxo bat jatera joango balira ere, gustura joango litzateke!”, kontatzen du bere aitak barre artean. Uxuek, bere aldetik, sinple bezain sakon azaltzen du kirolak ematen dion hori: “Lasai sentitzen naiz korrika egin ostean, eta buruan ditudan gauza txarrak pentsatze-ri uzten diot”.

Zure seme edo alabak desgaitasun bat duela esaten dizutenean **beldurra eta kezka dira gailentzen diren sentsazioak, “hasieran, bitartean eta baita ostean ere”**

Ingurukoentzat ezinbesteko

Uxuek, Olaiak eta Maialenek kirola egitean sentitzen duten lasaitasun eta segurtasunak ingurukoengan ere badu bere isla. Ella-kuriko gradetan eserita dauden hiru gurasoek bat egiten dute: Zure seme edo alabak desgaitasun bat duela esaten dizutenean beldurra eta kezka dira gailentzen diren sentsazioak, “hasieran, bitartean eta baita ostean ere”.

Maialen bere amaren paperean jarri eta aitortzen du: “Berarentzat ere, noski, shock handia izan zen itsu geratu nintzenean, baina goal-ballean hasi eta ikusi zuenean apurka-apurka gai izango nintzela ia edozer gauza egiteko, eta bizitza normal eta autonomo bat izateko, lasaitua hartu zuen”.

Berdinen artean harremantze-ari garrantzia ematen dio Maialenek, eta bat egiten du Susana Saizek, Uxueren amak. Bere ustez, aniztasun funtzionala duten seme-alabak dituzten familia guztientzat funtsezkoa da egoera bera bizi duten beste guraso batzuen laguntza izatea: “Arazo batekin topo egiten duzunean, egoera hori bizi duen jendea izango duzu alboan,

laguntzeko prest daudenak”. Javi Conderen atletismo taldean topatu dute haiek ingurune seguru hori, mota guztietako desgaitasunak duten kirolarien eta bere familien topaleku eta sostengu bilakatu baita.

Baina atletismo pista eta zelaie-tatik kanpo, babes hori bizitzako beste esparru batzuetan ere bilatzea ezinbestekoa dela mahaigaineratu dute senideek. Bide horretan, hiru kasuetan, diagnostikoak jaso eta segituan ikusmen-, entzumen- zein adimen-desgaitasuna bizi duten pertsonak eta familiak laguntzen dituzten elkarteetara jo zuten,

Javi Conderen taldea mota guztietako desgaitasunak duten kirolarien eta bere **familien topaleku eta sostengu bilakatu da**

informazio eta lasaitasun bila: Ulertuz Bizkaiko Haur Gorren Familia eta Lagunen Elkartean parte hartzen dute Uxuek eta senideek txikitatik; Gorabideren zein Apnabiren laguntza jaso du Olaiak urte hauetan guztietan; eta ONCeren babesa izan du Maialenek istripua izan zuenez geroztik.

Kirol taldeetan bezala, gazteei lagun sareak egiteko eta beren garapen pertsonala sustatzen duten esperientzia sozialak bizitzeko aukera ematen diete elkarteek. Familientzat, ordea, ezinbesteko euskarria dira: informazioa, orientazioa eta lasaitasuna eskaintzen

dieta ziurgabetasunaren aurrean, antzeko egoeretan dauden beste guraso batzuekin esperientziak partekatzeak aukera ematen diete eta behar zituzten baliabideak eskura jartzen dizkiete maiz.

Oztopoen gainetik

Aniztasun funtzionalaren bide gogorak, badu, noski, bere aurpegi iluna. Sumina eta etsipen sentimenduak ere azaleratzen dira askotan, batez ere, traba burokratiko eta instituzionalei dagokienez. “Baliabide gutxi daude eta baliabideak pertsonalizatzeko eta familia eta ume horien larruan jartze-

Erreportajea

Olaia Gurrutxaga Zabala
Urduña, 1999

“Ez dago egunik entreratzera joateko gogorik ez dudarik”

Uxue Abasolo Saiz
Laudio, 2008

“Korrika egin bitartean gauza txarrak pentsatzeari uzten diot”

Maialen Solaun Pikaza
Laudio, 2000

“Tandema egin nahiko nuke eta berriro bizikletan ibili”

ko prestutasun txikia”, dio, Susanak, Uxueren amak.

Familia guztiek bat egiten dute oztopo burokratiko eta instituzional ugari daudela esatean: hezkuntza-plaza egokituen alde borrokatu behar izan dute, ikastetxe edo lantokietara heltzeko joan-etorri konplexu edo ezinezkoak proposatu zaizkie eta Araba eta Bizkaiko Foru Aldundien komunikazio eta koordinazio murrizta pairatu dute.

Bide zail horretan aurrera egiteko, deskonexiorako eta gozamenarako iturria topatu dute Maialenek, Uxuek eta Olaiak kirolean. Beren senideek haiek harmailatik

ikustean sentitu duten harrotasun eta bakea zaila da azaltzen. Horregatik, eskatu diedanean mezu bat bidaltzeko desgaitasunen bat duten eta kirola praktikatzeko hasteko zailtasunak dauden gazte horiei, Maialenek jarri du hitzetan guztiek pentsatzen ari zirena: “Frogatzeko esango nieke, hasieran lotsa pixka bat sentitzen den arren, animatuko nituzke. Kirola egiteak fisikoki eta mentalki laguntzen dio gorputzari, eta gainera, lagun eta esperientzia berriak izateko biderik onena da. Nire bizitzako momenturik onenetarikoak kirolak eman dizkit niri”.

Deskonexiorako eta gozamenarako iturria topatu dute Maialenek, Uxuek eta Olaiak kirolean

Kirola

ZIKLO-KROSA

Mirari Gotxi artxibo irudi batean. Aiaraldea.eus

Mirari Gotxi pozik dago Munduko Ziklo-kros Txapelketan izandako emaitzekin

Testua
Aitor Aspuru Saez

Mirari Gotxi txirrindulari amurriarrak amaitutzat eman zuen ziklo-kros denboraldia urtarilaren 31n Herbehereetan, Hulst hirian, hain zuzen. Bukaera hori egiteko hitzordu paregabea izan zuen eta Munduko Ziklokros Txapelketan parte hartu zuen, baita 25. postua eskuratu ere.

Gazteak aitortu dio Aiaraldea Komunikabideari pixka bat nekata helduzela, baina emaitzak positiboak izan zirenez, pozik dago. Berez, berarentzat txapelketan egote hutsa saria zen.

Lasterketari dagokionez, uste du parte hartze ona izan zuela: "Indarrarekin sentitu nintzen, baina sortu ziren bi oztipoek pixka bat atzean utzi ninduten". Izan ere, Gotxi 17. postuan abiatu zen bere puntuazioari esker, baina istripu batek dena aldatu zuen: "Atera ginenean, bide osoa hartu zuen erorketa bat egon zen zubian eta atzean gindoazenak geldirik geratu ginen".

Gauzak horrela, Gotxik hurrengo erronkak ditu buruan jadanik errepideko sasoirako: "Denboraldi polit eta ona egitea eta Espainiako Selekzioarekin nazioarteko lasterketara joaten saiatzea".

MENDIKO TRAILA

Amurrioko mendiak hartuko dituzte emakumeek martxoaren 8an

Testua
Maider Ramirez Martin

Emakumearen Nazioarteko Egunean mendiko kirolaz gozatzeko aukera izango dute emakumeek Amurrion. Izan ere, Asaltamontes Female elkarte galiziarak mendi irteerak antolatuko ditu egun horretan mundu osoko berrogei hiritan baino gehiagotan.

9:30ean abiatuko da ibilaldia, Juan Urrutia plazatik. Edozein emakumek parte hartu ahal izateko pentsatua dago jarduera, adina edo maila edozein dela ere.

Izan ere, antolatzaileen hitzetan, "ez da lehiarik egongo, eta ibilbideak ez du aurretiko esperientziarik eskatzen: bakoitzak erabakiko du oinez edo korrika doan eta noraino heltzen den, betiere lagunduta egongo delako lasaitasunez".

Topaketaren helburua da emakumeak elkartzeko, mugitzeko eta ingurune naturalaz gozatzeko espazio bat sortzea. Bide horretan, ibilbidearen amaieran hornidura egongo da, energia berreskuratzeko eta komunitatea sortzeko aukera emanez. Ekimena doakoa izango da eta izen ematea irekia dago dagoeneko.

ESKIA

Zortzigarren postua lortu du Uxue Palaciosek junior mailako freeride munduko txapelketan

Austriako Kalpp herrian jokatu dute munduko txapelketa. Aiaraldea.eus

Testua
Almar Gutierrez Bidarte

"Nire lekua egin nahi dut freeride egiten duten munduko onenen artean". Uxue Palacios audioarraren hitzak dira hauek. Ez dabil bide okerretik; junior mailako munduko txapelketan lehiatu da berriki, eta zortzigarren postua erdietsi du bertan.

Goi-mailako kirolean, ordea, bide luzea egin du honezkero Palaciosen. Aurreko denboraldian, Espainiako zein Europako freeride txapelketan lortutako emaitza onek eman diote audioar gazteari Munduko Txapelketan lehiatzeko txartela.

Zirkuitu irekian bost txapelketa lehiatu zituen Palaciosen 2025ean, eta horietako bi irabazi zituen: Cerlerren (Aragoi) eta Narviken (Norvegia). Gainerako txapelketei dagokionez bigarren postua erdietsi zuen Baqueiran (Katalunia), eta laugarren postua bana Saint Laryn (Frantzia) eta Andorran.

Munduko txapelketa Austrian

Urte erdian baino gehiagoan izan du Palaciosen 2026ko urtarila gorritz markatuta etxeko egutegian. Freeride Junior World Championship urtarilaren 19an jokatu zuten Austriako Kappl herrian. Palaciosen eta bere taldeak astebeteko egonaldia egin zuten bertan. "Asko gozatu dugu, egunero zerbait desberdina egin dugu eta konpainia oso ona izan da", azaldu dio Palaciosen Aiaraldea Komunikabideari.

Egitekoen artean txapelketa egunean eskien gainean egin beharreko jaitsiera prestatzen eman dute denbora: entrenamendu saioak, inguruko malden azterketa...

Maila altua

Emakumezkoen kategorian egondako "maila altua" goraipatu du Palaciosen gehien: "Beti egon da alde handia mutilen eta nesken artean. Baina aurtan alde hori nabarmen murriztu da. Ikaragarria izan da nesken maila. Horrek asko poz-

ten nau, neskok gure tokia aldarrikatzen ari gara kirol honetan".

Palaciosen zortzigarren postua lortu du bere lehenengo munduko txapelketan. Emaitza ona den arren postu hobea lor zezakeela uste du eskiatzaile audioarrak: Pozik nago emaitzarekin, baina badakit hobeto egin nezakeela. Oso urduri nengoen eta birritan galdu nintzen jaitsieran. Presioa izugarria zen eta elurraren baldintzak ez ziren onenak. Ez dut honekin nire burua justifikatu nahi, badakit askoz hobeto egin nezakeela".

Etorkizunera begira

Aurtan Freeride World Tourreko Qualifer-en sailkatzea du helburu Palaciosen. Ez dio, ordea bere buruari aparteko presiorik jarri nahi, "lasai eta ondo" lortu nahi du postu onbatsailkapen orokorrean. "Patxada handiarekin hartuko dut denboraldia, egiten dudanarekin disfrutatu nahi dut", nabarmendu dio Aiaraldea Komunikabideari.

“URDUÑAKO JENDE ASKO ETORRI ZEN PILOTALEKURA FINALEAN NI ANIMATZERA, ETA HORI ASKO ESKERTZEN DUT”

URDAX GARRIGA TERREROS BIZKAIKO BURUZ BURUKO TXAPELKETA IRABAZI DU BERRIKI. URDUÑAKO ZALEENGANDIK JASOTAKO BABES BEROA ESKERTU DU.

Testua eta argazkia
Aimar Gutierrez Bidarte

Bizkaiko buruz buruko txapelketa irabazi duzu berriki. Kontatuko diguzu nolako txapelketa izan den?

Oso txapelketa polita da, nahi duen orok parte hartu dezake. Orotara sei partida jokatu ditut finalera iritsi aurretik: ligako hiru eta kanporaketako beste hiru. Abenduan hasi ginen partidekin.

Nola moldatu zara txapelketako norgehiagoketan?

Kostatu zitzaidan martxa hartzea. Ligako partidetan ez nuen nire burua oso prest ikusten. Izan ere, ligan jokaturako lehenengo norgehiagoka nire buruz

buruko lehenengo partida izan zen. Baina partidaz partidajoa naiz konfiantza hartzen, eta geroz eta hobeto moldatu naiz.

Espero zenuen finala jokatzea?

Sorpresa izan zen. Ez nekien finala jokatu behar nuenik, sailkatuta nengoela esan zidatenean gogotsu hartu nuen albistea.

Nola oroitzen duzu finala?

Zaratamon jokatu genuen finala. Oso berezia izan zen finala. Urduñako jende asko etorri zen pilotalekura ni animatzera, eta hori asko eskertzen dut.

Edonola ere, lehia estua izan zenuen finalean.

Ortuellako Izan Fontalbare

aurka jokatu nuen. Lehenengo seta nik irabazi nuen, 4-10. Bigarren setean, ordea, berak burua altxatu zuen eta irabazi egin zuen, 10-6.

Berdinketa apurtzeko setean, ordea, nik irabazi nuen. Urduñari hasi nuen azken seta. Baina, esan bezala, Urduñako jende asko zegoen animoak ematen; beraz, burua altxatu eta segi aurrera.

Finalaren biharamunean harrrera egin zizuten Urduñako Jai-Alai pilotalekuan. Nola jaso dute zure garaipena klubean?

Askozoriondu naute bai. Txalo artean jaso ninduten finalaren osteko hurrengo entrenamenduan, pasillo eta guzti. Oso polita izan zen.

“Partidaz partida joan naiz konfiantza hartzen, eta geroz eta hobeto moldatu naiz”

Orain, oker ez banago, txapelketa berri batean zaudete murgilduta.

Bai, binakako txapelketan.

Zelan ari zarete moldatzen?

Hasi berri dugu bigarren fasea. Lehenengo fasean oso ondo aritu garela esango nuke, ez nago ziru baina bigarren edo hirugarren amaitu dugu.

Eta zer helburu duzue?

Txapelketa irabaztea berriz, ez? Konfiantza daukagu.

Baduzu erreferenterik pilotan?

Esango nuke ez dudala erreferente argirik. Iker Larrazabal, agian. Gure entrenatzailea da, eta eredia da niretzako.

Herriko plaza

Unai
Zorionak Unai! Itzali zentrifugadora!

Diagon Alley

BIDALI ZURE ZORION AGURRA!

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aiaraldea.eus helbidera eta Aiaraldea.eus atarian plazaratuko dugu. Otsailaren 25ean argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

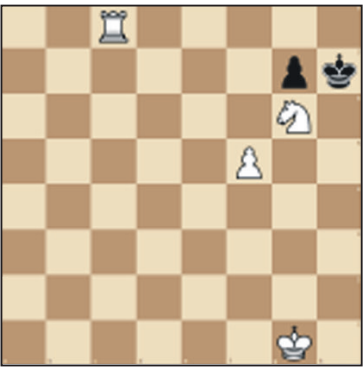
SUDOKU ZAILA

			9	4				
7			3					
					7	8		9
				2			8	3
1	6	3						
		2					5	
4	8		1				9	7
	3	9	2					
		1	5				3	

SUDOKU ERRAZA

		6						7
			5	7				4
5	9	7			8		3	
9		8	6			2		
2				5		7	1	
				9	2	3		
3				6	5			2
4				2			9	6
					9	4	5	3

GANTXO MATEA

ARABE MATEA

Zuriek jokatzeko dute eta mate egiten dute.

Amurrioko Xake Taldea

DENBORAPASEN SOLUZIOAK

Sudoku eta xake partiden soluzioak webgunean ikusgai: www.aiaraldea.eus/denborapasak

Zozketa

ETS taldearen "Konkista" diska zozkatuko du komunikabideak

Parte hartu!

ETS talde arabarrak kaleratutako "Konkista" azken diskoaren ale bat zozkatuko du Aiaraldea Komunikabideak

Zozketaren data: Otsailak 20, 12:00etan

Herriko plaza

Boluntarioen Txokoa

Dozenaka inurriren lan ikusezin eta isilari esker egiten du aurrera Komunikabideak. Badira hamabostekariak euren auzoan banatzen dituztenak. Badira argazkiak bidali eta albisteen berri ematen dutenak. Guztiak dira ezinbestekoak. Haiei guztiei esker ona eta ahotza ematea besterik ez dugu.

XABI ZALBIDE
KOLABORATZAILEA

“EUSKARA UNE ERABAKIGARRIAN DAGO, ETA IRUDITZEN ZAIT TOKIKO **KOMUNITATEETATIK LAN EGINEZ AUKERA DAGOELA GURE HIZKUNTZA HAUSPOTU ETA INDARTZEKO**”

Urteak daramatzazu Komunikabidearekin kolaboratzen. Noiz eta zergatik batu zinen Aiaraldea Komunikabidera?

Hasieratik, 2009. urtea izango zen. Proiektua artean hastapenetan zegoela Gartzen Garaio esan zidan zertan zebiltzan, eskualdeko herrietan jende eta kontaktu

bila ari zela, eta animatu egin nintzen, egitasmo oso interesgarria iruditu zitzaidalako informazioaren eta euskararen ikuspuntutik.

Nola gogoratzen dituzu hastapenak?

Beste aro geologiko bat balira bezala, egia esan

(barreak). Gezurra dirudi hainbeste urte joan izana, eta akordu ona daukat: jende asko mugitu zen, jende gaztea, nagusiagoa, batekoa eta bestekoa, proiektu komunitario baten inguruan.

Zer egiten zenuen boluntario gisa?

Batez ere Artziniegako eta inguruko informazioaz eta albisteez arduratu. Egunkariaren banaketa ere bai, baina ez luzaro.

Uhinak Irratian ere ibili nintzen. Baina nagusiki idaztizko informazioak egiten nituen.

Zein ekarpen uste duzu egin diola Aiaraldeak Artziniegari?

Hemen eskualdeko bazter batean eta Nerbioi ibaiaren ardatzetik oso aparte egoteak dakartzan zailtasun guztiekin, argi dago Aiaraldea komunikazio proiektua izan dela herriko informazioa euskara hutsez eman duen lehen hedabidea, eta hori normalizatu egin duena.

Nola ikusi duzu proiektuaren eta hedabidearen bilakaera?

Azken urteotan kanpotik, egia esan. Oso garai konplexuak izan dira, gaur egungo munduan informazio kanalen eta teknologien garapena guztiz zoroa delako, eta iruditzen zait eutsi egin diola erronka horri. Bidean hasierako arimaren eta oinarri komunitario horren parte handi bat galdu egin du, seguruenik, baina normala da.

Zure motibazio nagusia euskara da. Horri lotuta, herrian beste ekimen batean parte hartzen ari zara orain, ezta?

Bai, une honetan bai. Euskara une erabakigarrian dago, eta iruditzen zait tokiko komunitateetatik lan eginez aukera dagoela gure hizkuntza hauspotu eta indartzeko, eta oinarria badagoela.

Artziniegan Euskaldunon foroa eta lantaldea abiatu dugu eta horretan ari gara jende asko orain.

Nola ikusten duzu euskararen egoera Aiaraldean eta Artziniegan?

Gure eskualdea da azken 20 urteotan Euskal Herri osoan euskararen bilakaera onena izan duenetako bat. Leku euskaldunetan oso eboluzio txarra gertatu den bitartean, katastrofiko, hemen Artziniegan jauzi handia da. Pozgarria da hori.

Dena dela, euskara oso minoritarioa da, egoera oso larrian dago, ez gaitezen engainatu, zifra ofizialek benetakoa ez den errealitate bat ematen dute eta. Gainera, erronka handiak ditugu globalizazioa eta joera demografiko eta kulturalen eraginez.

Argitaratzailea: Aiaraldea Kooperatiba Elkarte **Tirada:** 10.000 ale.
Maistasuna: Hamabostekaria **Lege gordailua:** BI-1230-2013
Posta elektronikoa: egunkaria@aiaraldea.eus | agenda@aiaraldea.eus | erredakzioa@aiaraldea.eus
Publizitatea: publizitatea@aiaraldea.eus | 688 62 53 94
Helbidea: Errotari kalea 4-8 pabilioia, Ludio. Araba. 01400
Telefonoak: 94 656 85 54 | 688 84 81 52
Webgunea: www.aiaraldea.eus

ERREDAKZIO OHARRA: Aiaraldea Aldizkariak ez du beregain hartzen iritzi artikuluetan, zein egindako elkarrizketetan adierazitakoaren erantzukizuna.
ESKER BEREZIAK BANATZAILE BOLUNTARIOEI: Sofia Cisneros, Aitziber Alava, Josu Zabala, Genma Corbella, Endika Arribas, Christian Alemany, Gartzen Garaio, Aitor Fernandez, Jon Catalan, Iñaki Larrakoetxea, Amets Meaza, Lander Ria, Xabi Ugalde, Alberto Gutierrez, Eunat Molinuevo, Ekhiñe Etxepeteleku

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

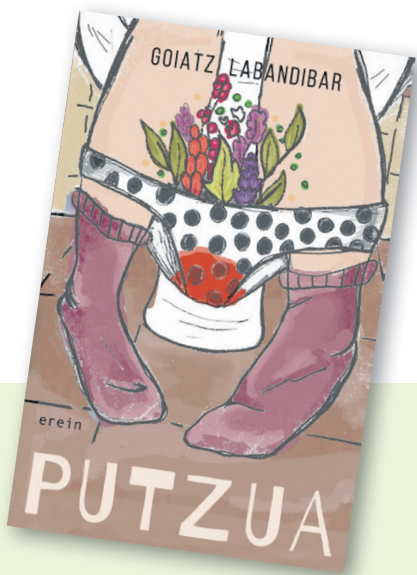
Irakurketa gunea

GURE AITONA ARRANTZALEA

Idazlea: Betzaida Elizburu
Ilustratzailea: Mirari Sagartzazu Sacristan
Argitaletxea: Amasagile

Euskal mitologian oinarritutako ipuina da. Bilduma bat da, pertsonai mitologiko ezberdinak kokatzen dituen istorio baten baitan. Kasu honetan arrantzale baten istorioa kontatzen du.

PUTZUA

Idazlea: Goiatz Labandibar
Argitaletxea: Erein
Adina: 12 urtetatik gora

Hilekoa lehen aldiz daukan neskaila baten istorioa kontatzen du eleberriak. Eleberri guztia egun bakarrean pasatzen da, hilekoa etorri zaion eguna. Baina gora behera emozionalak eta dituen zalantza guztiak adierazten ditu idazleak eleberrian.

JOLAS GUNEA

ESKU JOLASA
www.labur.eus/eskukantua1

ATERA ESKUTXO BAT ETA DANTZARAZI ITXI, IREKI ETA GORDE BERRIZ

ATERA BESTE ESKUA ETA DANTZARAZI ITXI, IREKI ETA GORDE BERRIZ.

ATERA BI ESKUAK ETA DANTZARAZI ITXI, IREKI ETA GORDE BERRIZ.

ATERA BI ESKUAK ETA DANTZARAZI, TXALO, TXISTU ETA GORDE BERRIZ

ATERA BI ESKUAK ETA DANTZARAZI BI TXALO, BI TXISTU ETA GORDE BERRIZ

ARTILEZKO GILTZEROAK

SARRERA:

Joskintzak, esperientzia oso positiboak eta lasaigarriak eskaintzen dizkio haurrari. Arlo kognitibotik, psikomotrizitate fina lantzen du, baita kontzentrazioa ere. Beste alde batetik, balio estetikoak eta kritikoa ere landu egiten du joskintzaren bidez, haurraren lanketa emozionala ere indartuz.

Horregatik haurrekin joskintzaren munduan sartzeko gonbidapena egiten dugu, material eta elementu ezberdinak erabiliz.

MATERIALA:

- Kardatzeko artile naturala (Kolore anitzak)
- Punzoia (hiru puntakoa hobeto)
- Giltzeroa
- Haria
- Abalorioak aukeran

ZELAN EGIN BAT?:

1. Aukeratu nah den forma eta nahi diren koloreak. Haurrak aukeratu dezala zer nahi duen egin. Helduak berea ere egin dezake ondoan.
2. Behin proiektua zehaztuta kardatzen hasi behar da. Artilea hartu eta puntarekin kardatzen hasi zizatadak emanez artileari. Kolorez aldatu nahi bestetan, gainean kolore berriak jarri...
3. Geroz eta ziztada gehiago orduan eta sendoago geratuko da elementua.
4. Behin oinarria bukatuta eta ondo kardatua, Giltzero bihurtuko dugu. Horretarako elementuaren goiko partean, jostorratz baten laguntzarekin haria pasa.
5. Haria abalorioekin dekoratu daiteke, giltzeroa kokatu arte.
6. Hariaren beste puntan giltzeroa jarri, korapilo bat eginez hariari, eta eskulana bukatua egongo da.

KOKORIKO
HEZKUNTZA FAKTORIA

Inauteriak

Badatoz urtero bezala inauteriak, kolorez betetako jaiak. Urtarrilea gure makilekin lurra esnatzeko deia egin genuen, leku batzuetan joaleekin atera dira lurra esnatzera eta baita oilarrarekin ere. Udaberria dator eta honekin batera, lurraren berloratzea.

Haurren hazieran fokoa jartzen badugu, poztasun eta irriez betetako jai honek baditu kontuan hartzeko erpin batzuk. Alde batetik haurrarekiko errespetuan jarriko nahiko genuke ortzimuga. Adin txikiko haurrek ez dute errealtatea eta fantasia gu bezala bereizten eta jendea maskarekin zein aurpegia oso margotuta ikusteak beldurra eragin ahal die. Gainera bere "Ni" a guztiz eraikia ez badu, ez zaio gustatuko beste zerbait/norbait izatea.

Esan bezala errespetuari begiratu behar diogu, haurraren ongizateari. Haurrari galde-tzea lehen pausua izan daiteke. Lehenengo moztaroez ez dute zertan transformazio oso bat suposatu behar, elementu gutxi batzuk inauterien eta moztaroen munduan sartu ahal die. Haurra behatu eta bere emozioak balidatu, ez dute zertan helduarenak bezalakoak izan behar.

Errespetuan oinarritzen bagara, inauterietan beste pertsonetikiko errespetuan oinarritzea ere ezinbestekoa da. Moztaratzaren gairean, kontuan hartu behar dugu ea gutxitua, edo ez hegemonikoa, den kultura baten erabilera egiten ari garen, elementu oso estereotipatu eta estigmatizatuak erabiliz. Kultura hori dutenak irainduta sentitu ahal badira, ez zara ari ondo aukeratzen. Inauteriak denek ondo pasatzeko gunea izan behar dute, moztaroeziko kritikoa izan eta haurren beharrei erreparatu. Eta inauteriak ere erabili euskara eta euskal kultura indartzeko.

Hona hemen Pelloziri, bufoi mozorroa jantzita. Aurkitu bi irudien artean dauden 15 aldeak.

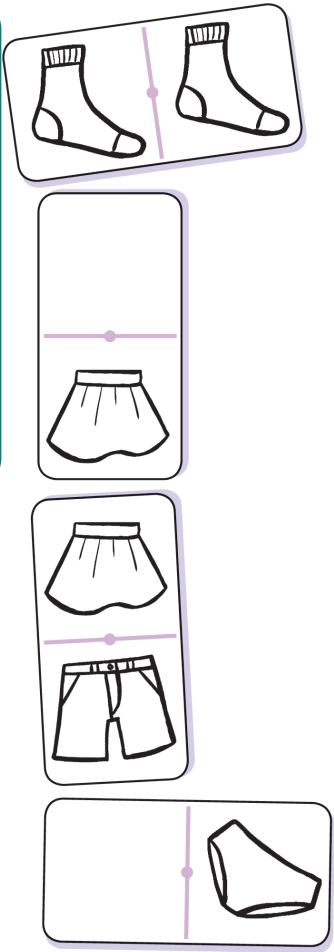
aldeak dago!

J					Z
N	A		T		
		J		N	
A			J		I
	J	A			N
T		I		J	

Sudokua

Laster Inauteriak izango dira, eta zuk ere izango duzu mozorro ederren bat janzteko. Bete itzazu sudoku honetako hutsuneak JANTZI hitza osatzen duten hizkiak behar bezala ipiniz (J, A, N, T, Z eta I). Gogoratu hizkiek behin agertu behar dutela lerro, zutabe eta area bakoitzeko.

Bi ki bi eta hiru ki bat

Gauza hauen guztien artetik bi bikoiztuta daude, hau da, bi aldiz ageri dira. Eta beste gauza bat hiru aldiz errepikatuta dago. Ea aurkitzen dituzun.

Soluzioak

Kontra Mundutik Aiaraldera

CATARINA DOS SANTOS OLIVEIRA

JAIOTERRIA
PORTUGAL (1996)

BIDAIAREN XEDEA
SEI URTE ZITUENETIK BIZI IZAN DA ANDORRAN. ARGAZKILARITZA IKASTEKO ETORRI ZEN.

ANDORRA

DESKRIBAPENA

Andorrako Printzerria Iberiar penintsulako estatu burujabea da, ekialdeko Pirinioetan kokatuta. Europako bost mikroestatu artean hedaduran handiena da Andorra. Paradisu fiskala da eta turismoa da bertako ekonomia nagusia. Kulturalki zein linguistikoki Herrialdeko Katalanen parte da

AZALERA

468 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

87.486 biztanle.

HIZKUNTZAK

Katalana da hizkuntza nagusia. Gaztelania, frantsesa eta portugesa ere hitz egiten dira bertan.

“ANDORRAK EZ DU INDUSTRIARIK EDO EKOIZPENIK, BAI ALA BAI **BEHAR DU JENDEA BERTARA OPORRETAN JOATEA**”

Portugalekoa zara jaiotzez baina txikitatik daramazu Andorran bizitzen. Nola amaitu duzu Laudion?

Portugalen egitan oso gutxi bizi izan nintzen, 6 urterekin Andorra emigratu nuelako gurasoekin. Gainera, aurretik urte batzuk igaro genituen Suitzan bizitzen. Gauzak hala, 6 urtetatik 21-22 urte izan arte Andorran bizi izan nintzen. Urte batzuk igaro nituen Lleidan ikasten, baina Andorran hazi naiz.

Ondoren bi urtez egon nintzen Suitzan bizitzen. Neguko denboraldian lan egitera joan nintzen eta denbora gehiago geratu nintzen azkenean.

Betidanik nahi nuen argazkilaritza ikasi, baina inoiz ez nintzen horretara jarri. Horregatik, 2021ean, pandemiaren ostean, Bilbora joan nintzen horretarako. Laudion bizitzen nago orain nire bikotekideak pisu bat zuelako hemen, bere

amonarena. Bilboko alokairuak oso garestiak dira eta konponbide bat izan zen hona etortzea.

Ezberdintasun asko sumatzen duzu Andorrako bizimodutik hemengora?

Ni beti bizi izan naiz herri txikitetan. Bilbo izan da bizi izan naizen hiririk handiena. Urtebete egon nintzen bertan eta ez dut argi tokirik egokiena ote zen niretzat (barreak). Gustuko dut toki txikien lasaitasuna. Hemen ere badago bizitza eta beti dauke egiteko gauzak. Baliteke ez egotea hiri handi batean dagoen eskaintza, baina uste dut aproposagoa dela bizi-kalitateari dagokionez.

Andorrarekiko ezberdintasunei dagokionez, aipatu behar dut hemengoa haran ezberdina dela. Andorrako mendiak altuagoak dira eta harana askoz itxia goa da. Horregatik, oso ezberdina da paisaiari dagokionez,

Andorran lau mendiren artean kokatuta ikusten duzulako zure burua. Bertan baditut betiko lagunak. Oporretan noanean agenda betea izaten dut pertsona guztiekin topo egin ahal izateko. Hemen, aldiz, ez dut horrenbeste jende ezagutzen, ez dut zirkulu sozial hori, apurka hori aldatzen doan arren.

Askotazabaldutaz zergak ez ordaintzeko Andorrara doazen eduki sortzaile edo enpresariaren iruditegia. Zer motako profileko jendea bizi da bertan?

Dagoen irudia oso distortsionatua da. Andorra bada herrialde bat turismoaz bizi dena eta irudi on bat behar duena horri begira. Ez du industria edo ekoizpenik, bai ala bai behar du jendea oporretan joatea. Uste dut oso garrantzitsua dela hori kontuan izatea herrialdea kudeatzeko modua ikusterako or-

duan. Immigrante asko daude. Nire lagun asko dira Andorra-koak, baina euren gurasoak ez dira jatorriz bertakoak. Hori oso ohikoa da. Nire familian, adibidez, nire iloba da jaiotzez Andorrakoa den lehena, baina ni eta nire neba ez eta nire gurasoak ezta ere. Jende asko joan zen bertara lanera, garapen handia egon zelako eraikuntzaren sektorean, adibidez. Espainiar asko daude, portugaldar asko, frantsesak ere bai, marokoarrak... nazionalitate ezberdinekin egiten dugu topo. Neguko denboraldian, aldiz, argentinar edo txiletar asko daude, eski pistetan lan egiten duen jendea delako. Bada urte osoan zehar neguan bizi den jendea, nik ulertzen ez dudana arren (barreak).

Oso aldakorra da urteko sasoi batetik bestera dagoen giroa?

Eski pistetatik gertu dauden

herrietan bai, baina negu garaian batez ere. Jende asko dator neguko denboraldia egitera eta gero bere herrialdera itzultzen da berriz.

Zure herria ere halakoa da?

Ez, nire herria erdialderago kokatua dago, eta mugimendu horiek ez dira horrenbeste nabaritzen.

Gure eraikineko bizilagun guztiok ezagutzen dugu elkar, betidanik bertan egon den jendea delako.

Eta Portugalera itzuli zara?

Urtero noa nire amonaren urtebetetzera, baina ez naiz bertan bizitzera itzali.

Hizkuntza ugari jakingo dituzu...

Bai, bost: portugesa, gaztelera, katalana, frantsesa eta ingelesa... eta orain euskara, apurka apurka (barreak).